

ΣΩΜΑ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ

(ΣΩΜΑΤΕΙΟΝ ΑΝΕΓΝΩΡΙΣΜΕΝΟΝ ΥΠΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ)

ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ: Η Α. Μ. Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΑΝΩΤΑΤΗ ΑΡΧΗ: Η ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ

Μ. ΝΕΓΡΟΠΟΝΤΗΣ, ΠΡΟΕΔΡΟΣ, Ν. ΠΑΣΠΑΤΗΣ, ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ, Γ. ΠΑΝΑΣ, ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ: ΤΟ Δ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, ΠΡΟΕΔΡΟΣ, Μ. ΜΙΝΔΑΕΡ, ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ, Κ. ΜΕΛΑΣ, ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΦΟΡΟΣ
Φ. ΧΡΥΣΟΒΕΛΩΝΗΣ, ΤΑΜΙΑΣ, Θ. ΑΡΑΒΑΝΤΙΝΟΣ, ΕΦΟΡΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΙΓΥΠΤΟΥ:

Α. Ε. ΜΠΕΝΑΚΗΣ, ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΑΙ ΓΕΝ. ΕΦΟΡΟΣ ΣΩΜΑΤΟΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ,
ΑΝΔΡ. ΛΟΝΤΟΥ ΛΕΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ, ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ, Ι. ΚΑΖΟΥΛΗΣ, Π. ΑΡΚΟΥΔΑΡΗΣ,
Δ. ΚΑΣΔΑΓΗΣ, ΔΗΜ. ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΗΣ, Μ. ΜΑΥΡΟΣ

ΕΣΟ ΕΤΟΙΜΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΡΟΣΚΟΠΟΥΣ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ — ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

ΚΑ Π. Σ. ΔΕΛΤΑ, ΚΑΙ ΟΙ Κ. Κ. ΑΝΔΡ. ΛΟΝΤΟΥ ΛΕΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ,

ΑΔ. ΠΑΧΟΥΝΤΑΚΗΣ, Α. ΠΤΕΡΗΣ ΚΑΙ Γ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΡ. 26. — ΕΤΟΣ Β'. ΑΡ. 12 — ΑΘΗΝΑΙ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ — 1)14 ΜΑΪΟΥ 1916

Ο ΧΑΡΟΣ ΚΑΙ Ο ΛΕΒΕΝΤΗΣ

Λεβέντης έρροβόλαγε από τὰ κορφοβούνια·
Με τὸ μαντίλι στὸ λαιμὸ, τὸ βαροκεντημένο.
Εἶχε τὸ φέσι του στραβὰ καὶ τὰ μαλλιά κλωσμένα,
Κ' ἔστριφτε τὸ μουστάκι του καὶ φιλοτραγουδοῦσε.
Κι' ὁ Χάρος τὸν ἀγνάντευε ἀπὸ ψηλὴ ραχούλα,
Καρτέρι πάει καὶ τῷβαλε σ' ἓνα στενὸ σοκάκι.

- « Γειά σου, χαρά σου, Χάροντα ». — « Καλὸ στον τὸ λεβέντη.
Λεβέντη μ', ποῦθεν ἔρχεσαι, λεβέντη μ', ποῦ πηγαίνεις; »
- « Ἄπὸ τῆ μάντρα μου ἔρχομαι, στὸ σπίτι μου πηγαίνω.
Πάου νὰ πάρω τὸ ψωμί καὶ πίσω νὰ γυρίσω ».
- « Λεβέντη, μ' ἔστειλ' ὁ Θεὸς, νὰ πάρω τὴν ψυχὴ σου ».
- « Χωρὶς ἀνάγκη κι' ἀρρωστιὰ ψυχὴ δὲν παραδίνω.
Μόν' ἔβγα νὰ παλέψουμε σὲ μαρμαρένιο ἀλώνι,
Κι' ἂν μὲ νικήσεις, Χάροντα, νὰ πάρεις τὴν ψυχὴ μου,
Κι' ἂν σὲ νικήσω πάλι ἐγὼ πηγαινέ στο καλὸ σου ».

Πιαστήκαν καὶ παλεύανε ἀπ' τὸ πουρνὸ ὡς τὸ βράδυ,
Κ' ἐκεῖ στὸ γύρισμα τοῦ ἡλιοῦ ποῦ τρέμ' νὰ βασιλέψει,
Ἄκουν τὸ νιὸ ποῦ βόγγιζε καὶ βαριαναστενάξει.

- « Ἄσε με, Χάρε μ', ἄσε με παρακαλῶ νὰ ζήσω,
Τί ἔχω τὰ πρόβατα ἄκουρα καὶ τὸ τυρὶ στὸ ζύγι,
Τί ἔχω γυναῖκα παρανιά καὶ χήρα δὲν τῆς πρόπει,
Τί ἔχω παιδὶ κ' εἶναι μικρὸ κι' ὀρφάνια δὲν τοῦ μοιάζει ».
- « Τὰ πρόβατα κουρεύονται καὶ τὸ τυρὶ ζυγιάεται,
Καὶ τῶρφανὸ πορεύεται κ' ἡ χήρα κυβερνεῖται ».

Ἄπὸ τῆ συλλογῆ τοῦ κ. Πολίτη·
« Τραγούδια τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ »,
σελ. 221.

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΚΑΝΑΡΗΣ

Ἡ νύχτα ζώνει τοὺς συντρόφους στὴν ἀκρογιαλιά. Ποῖος ξέρεי τί ὥρα εἶναι; Τίποτα δὲ φαίνεται στὸν οὐρανὸ καὶ στὸ πέλαγο. Καὶ τὸ καράβι τ' ἀραγμένο, ποὺ περιμένει τὸ ξεκίνημα, δὲ χαράζει πουθενὰ κι' αὐτὸ μὲς στὰ βαθιὰ σκοτάδια ἴσως καὶ δὲν ὑπάρχει ὀλότελα.... Τὰ μάτια τῶν συντρόφων τοῦ κάκου τ' ἀναζητοῦν. — Νύχτα ἀπὸ τὴν κόλαση βγαλμένη.

Ἄπόγειος ἄνεμος φυσάει καὶ μεγαλώνει ἀγάλλιγά. Βροχῆς φοβέρισμα κρέμαται στὸν οὐρανὸ. Τὸ παλαμάρι, τὸ δεμένο ἀπ' τὸ παλιὸ κανόνι, τρίζει ἀθώρητο, βογκάει καὶ φοβερίζει· θέλει νὰ λευτερωθῆ. Μαντεύεται μὲ τὸν τριγμὸ τὸ τέντωμα τῆς δύναμης καὶ τῆς ὀργῆς του.

Ἀρχίζει ἡ θάλασσα βαθιὰ νὰ μουρμουρίζη. Νομίζει πὼς εἶναι τὸ ρουχάλιτὸ στοιχειοῦ ποὺ ἀποκοιμήθηκε. Κι' ὅμως τώρα εἶναι ποὺ ξυπνάει ἡ θάλασσα. Κ' εἶν' ἄγριο τὸ ξύπνημά της, ὅπως ὁ ὕπνος της εἶναι βαρὺς

Ἐνα θρόισμα πιὸ δυνατὸ, κάτι σὰν ἀνυπόμονων ψυχῶν ἀνάδεμα, σηκώνεται ἀπὸ τοὺς ἴσκιους, ποὺ σβύνουν τὸ σκοτάδι, στὴν ἀκρογιαλιά. Φωνὲς σιγαλινῆς, πρῶτα πνιχτῆς, σὰν παρακάλια εἶτε παραπόνα, ξεφωνητὰ ὕστερα παράφορα, σὰν νὰ φιλονεικοῦν πολλοὶ ἢ νὰ φοβερίζονται· κι' ἄξαφνα ἕνας χτύπος βροντερόφωνος, ποὺ φέρνει ἀμέσως τὴ γαλήνη στὴν τρικυμιά :

— Ἐμπρός! Κι' ὅποιος θέλει ἄς ἔρθη!

Εἶδες, ὕστερ' ἀπὸ τὸν κεραυνό, πὼς μένει ὁ ἀγέρας σύντρομος σὰν νὰ προσμένει κάτι, ἴσως δεῦτερο χτύπημα τοῦ θυμωμένου τ' οὐρανοῦ; Ἔτσι, ἀφοῦ ἔσβησε κι' ὁ ἦχος τῆς κωνῆς ἐκείνης, λούφαξε καθ' ἑναντίο μίλημα, σὰ νὰθελε νὰ ξανακούσῃ τὸ τράνταγμα της. Ὅμως, σιωπὴ καὶ βούβα πιά! Κανεὶς δὲ θὰ τολμήσῃ νὰ σύρῃ ἀπάνου του ἐκείνης τῆς ἀνθρώπινης βροντῆς τὸ σκάσιμο μ' ἕνα του λόγου.

Πρῶτος, ἦσυχος τώρα ὁ Καπετάνιος, ἀφοῦ σκόρπισε κάθε λόγιασμα διστακτικὸ—κι' ὄχι δειλοῖν γονάτισμα—ἀπὸ τοὺς συντρόφους, μπαίνει στὴ βάρκα. Κι' ἀμίλητοι κ' ὑπάκουοι μπαίνουν κ' οἱ σύντροφοι.

Σὲ λίγο τοὺς δέχεται τὸ καράβι ἄφωτο, ἄλαλο. Σέρνουν τὰ παλαμάρια ἀπλώνουν τὰ πανιά. Καὶ μὲ τὸ κίνημά τους ξεσπάει τὸ βροχογάλαζο. Ἀφοῦ τοὺς ἔδωσε κατακέφαλα κάμποση ὥρα, ἔπαψε τὸ κακό. Καὶ τότε ἄρχισε ἀνεμοζάλη νὰ τοὺς δέρῃ ἀφάνταστη. Τ' ἄγριο τὸ κῆμα τοὺς ραγίζει πότε στὰ πλευρά, πότε στὴν πλώρη· πότε πλανερὸ ἀκολουθεῖ τῆς πρύμης του τ' ἀχνάρια.

Σιγὰ τὸ κῆμα ἀρχίζει καὶ μερώνει. Κάποιον ἀνασασμὸ μοιάζει νὰ παίρνῃ ἡ τρικυμιά. Ὅμως ὁ οὐρανὸς ἀπάνου μένει πάντα σκοτεινός, ἀθώρητος οὐρανός· ἄγνωστες φοβέρες κρύβει ἀκόμα μέσα του. Καὶ ποῦ τάχα θὰ φέρῃ τοὺς νυχτοπόρους ἢ ἀπόφαση αὐτή, ἢ ἀλύγιστη, τοῦ Καπετάνιου;

Μένει ἀτάραχος αὐτὸς κοντὰ στὸ δοιάκι. Ξέρουν οἱ σύντροφοι πὼς εἶναι κεῖ, κι' ἄς μὴν τονὲ θωροῦνε.

Νοιώθουν πὼς ἀγρυπνάει ἀπάνωθὲ τους. Ἡ ματιὰ τους εἶν' ἄξιμ νὰ τρυπήσῃ τὰ τρισκότειδα τῆς κόλασης καὶ πέρα νὰ περάσῃ. Κι' ὅμως ἡ νύχτα τούτη εἶναι τόσο φοβερή, ποὺ κάθε ναύτης θάταν ἕτοιμος νὰ διώξῃ τὴν ἐλπίδα ἀπ' τὴν καρδιά, γιὰ ν' ἀγκαλιάσῃ ὅσα φαντάσματα φρικτὰ θὰ τοῦφερνε ἢ φριαντισιὰ του.

Ἄξαφνα μιὰ φωνὴ ἀπόκουρη, τρεμουλιαστί, ἀκούγεται κοντὰ στὴν πρύμη. Ὅλοι οἱ σύντροφοι, οἱ ἄτρομοι, βουβοὶ λουφάζουν, σκουπιστοὶ ἀπάνου στὸ κατάστρωμα· κι' ὁ πιὸ δειλὸς εἶναι τώρα κι' ὁ πιὸ ἄφοβος ἀπ' τοὺς γενναίους ἐκεῖ μέσα, ἀφοῦ τολμάει στὸν Καπετάνιο ἀντίκρου νὰ σιαθῆ. Καὶ ὁ δειλὸς μιλεῖ! Κ' οἱ σύντροφοι προσμένουν τὴν ἀπόφασιν τοῦ Καπετάνιου.

— Εἶν' ἡ γνώμη δλουκῶνε μας, Καπετάνιε, νὰ γυρίσουμε.... Μὲ στείλανε γιὰ τελευταία φορὰ νὰ σοῦ τὸ πῶ. Μὲ τέτοιον καιρὸ, μὲ τέτοια νύχτα δὲ θὰ φέρουμε σὲ τέλος τὸ σκοπὸ μας. Ἡ θὰ πῆσουμε ἔξω νὰ χαθοῦμε, ἢ θὰ βρεθοῦμε στὰ χέρια τῶν ὄχτρῶν. Ὅπως εἶν' ἀραγμένοι βαθιὰ στὸν κόρφο, εἶν' ἀνέβροστοι, μὲ τέτοια νύχτα... Καὶ πὼς θὰ βγοῦμε κεῖθε, ἂν μᾶς πάρῃ ἡ μέρα; Καὶ τί μᾶς ἀναγκάζει νὰ μὴν καταπιαστοῦμε ἄλλη φορὰ ὅτι ἀπόψε δὲ μπορούμε; Ἡ παλικυριά μας δὲ μᾶς ἄφησε. Καὶ ξέμεϊς ἂν ἔχουμε τὸ φόβο σύντροφό μας τὸ θάνατο δὲν τονὲ ψηφήσαμε ποτέ. Ὅμως εἶναι καὶ παράλογο νὰ τρέχουμε νὰ τονὲ ζητᾶμε... Αὐτὰ λὲν οἱ σύντροφοι.

— Ἐσὺ τὰ λες αὐτὰ, δειλέ! Δειλὸς κι' ὅποιος συφώνησε μαζί σου! βροντάει ἡ τρανταχτὴ φωνή. Ἐσένα τώρα σὲ πιστεῶ, κ' εἶσαι λεύτερος νὰ φύγῃς, ἂν μπορῆς! Μὰ θέλω κι' ὅποιος ἄλλος εἶναι μὲ τὴ γνώμη σου, νάρθῃ μπροστά μου, ἔδῳ, καὶ νὰ τὸ πῆ κι' αὐτός. Κι' ἄς μὴν τὸ βλέπω ἐγὼ τὸ πρόσωπό του! Κι' ἄς γίνῃ ἀγνωρίστη ἡ φωνὴ του· νὰ τὸ πῆ, καὶ νὰ φύγῃ ὕστερα!

Νέκρα στὸ κατάστρωμα! Πρέπει νὰναι τρομερότερη ἡ ματιὰ τοῦ Καπετάνιου τὴ νύχτα παρὰ τὴν ἡμέρα, καὶ κανεὶς δὲ βγαίνει μπροστά της νὰ σιαθῆ. Καὶ τὸ καράβι ἀκολουθεῖ τὸ δρόμο του.

Τὸ κῆμα ἀκόμα πέφτει καὶ λαρώνει. Κι' ὁ ἄνεμος τὴν ὀργὴν του μαλακώνει. Κ' ἡ βροχὴ εἶχε πιάσει ὀλότελα. Ὁ οὐρανὸς ἀπάνου ἄς φύλαγε τὴν ὄψη του σκουνητοφρὴ κι' ἀκάθαρτη. Φαινότανε νὰ ξεθυμῶνῃ ὁ δαίμονας ὁ Τρικυμὸς. Αὐτὸ τὸ ξέρει ὁ Καπετάνιος· καὶ ξέρει πὼς τὸ καράβι τώρα ταξιδεύει μὲς στὸν κόρφο.

Καὶ τώρα δαίμονας ἄλλος παραδέρνει στοῦ Καπετάνιου τὴν ψυχὴ. Ἐνῶ μὲ χεῖρ ἀσάλευτο ὀδηγᾷ τὸ πλοῖο ἀνάμεσα σὲ δυὸ ἀκρογιαλίας ἀπότομα, κ' ἐνῶ περνάει νηιοῦ καὶ ξερονήσια, δὲ βλέπει πουθενὰ κανένα φῶς ποὺ νὰ τοῦ δείχνῃ τ' ἀραξοβόλι τῶν ὄχτρῶν. Ἐπαθῖαν πολλὰ κ' ἔμαθῖαν τώρα νὰ φυλάγονται, οἱ ἀγαρηνοὶ. Κ' ἤβρυν τὴ νύχτα, βοηθῆ τους καὶ προστάτηα τους.

Ποῦ νὰ βάλῃ πλώρη; Καὶ ποῦ νὰ ριχτῆ καὶ νὰ χτυπήσῃ;

Ἡ νύχτα ποὺ τὴν καταφρόνεσε, τὸν ξεδικιέται. Ὁ οὐρανὸς ὁ ράθυμος τὸν περιπαίζει βαρὺς, σὰ δυνατός ποῦ εἶναι. Βράζει, φριμάζει ὁ Καπετάνιος. Βλέπει ξεροβόδεξα, βλέπει μπροστά σκοτάδια τῶν σκοταδιῶν!

Ὁ δρόμος τοῦ καραβιοῦ γίνεται πῶς ἡμερος, πῶς ἀργός ἀκόμα. Ἡ πλάση κουρασμένη ἀπ' τὸ μεθύσι της, ἔπεσε πάλι σὲ κάρωμα βαθύ· σὲ λίγο δλότελα θὰ κοιμηθῆ. Κ' ἡ στρίγλα θάλασσα θὰ παραλύσῃ. Καὶ ὁ ἄνεμος, ὁ ξεφαντωτής, θὰ ξεψυχήσῃ· καὶ τότε ξημερώνοντας, κακὰ τὴν ἔχουν οἱ κουρσάροι!

Νᾶφεγγε κάπου! Μιὰ χαρματιά... μι' ἀχτίνα μισοσβησμένη! Μιὰ σπίθα μοναχί... καὶ τ' ἄλλα εἶναι δουλειὰ τοῦ Καπετάνιου. Πλάγι του εἶναι τὸ δαυλὶ σβηστό καὶ περ μένει· κι' αὐτὸς θὰ κάμῃ τὸ πλεύμενό του σὲ μιὰ στιγμὴ φωτιά μεγάλη, πού ν' ἀπλώσῃ τὰ στριφτὰ γλωσσίδα της σὰν τόσα φίδια στὰ μάτια τῶν ὀχτρῶν.

Μι' ἀχτίνα! Μιὰ σπίθα μοναχί... παρακαλεῖ καὶ βρίζει ὁ Καπετάνιος· καταριέται τὸν οὐρανὸ μὲ τ' ἄστρα του. Θᾶθελε ἂν μποροῦσε, νὰ βάλῃ φωτιά ν' ἀνάψῃ γύρω τὸν ἄερα, νὰ φλογίσῃ καὶ τὴ θάλασσα πού τὸν τριγυρίζει. Ὁ Καπετάνιος, τέτοια στιγμὴ, βγαίνει ὄξω ἀπὸ τὸ λογισμό του· ἔχει κάτι ἀπὸ μιὰ δύναμη θεοτική. Νιώθει τὸν ἑαυτὸ του ἄξιο νὰ προσταξῇ ὅ,τι θέλει καὶ νὰ γίνῃ... μιὰ σπίθα!

Παράφορος ἀρπάζει ἀπ' τὸ ζονάρι τὰ πυρόβολα· ὁ ἀνάψῃ τὸ δαυλὶ, φωτιά θὰ βάλῃ στὸ πυρόσκαφο, κι' ἄς γίνῃ ὅ,τι κι' ἂν γίνῃ.

Ἐκεῖ κάπου θὰ φωλιάξῃ ὁ Τοῦρκος ἵσυχια, ντυμένος τὴ νύχτα φυλαχτό του. Σίδερο καὶ πυρολίθι σμίγουνε σὲ φίλημα σκληρό· σπίθες πετιῶνται! Κ' ἔξαφνα ἔλαμψε διάπλατος ὁ οὐρανός· ὁ Θεὸς βοήθός! Εἶχε γείνει ἡ προσταγὴ τοῦ Καπετάνιου! Μι' ἀστροβολίδα μεγαλόπρεπη ἔφεξε πίσω ἀπὸ τὰ σύνεφα, τὰ πέρασε σὰν ἀργαλειοῦ σαῖτα· κ' ἔπεσε πέρα ἀπὸ τὴ ράχη.

Ἡ θάλασσα ἀντιλάμπισε τὴ φλόγα τὴ θεϊκή! Λίγα μέτρα ἀπὸ τὴν πλώρη τοῦ καραβιοῦ μιὰ ξέρα φάνηκε, πού καρτεροῦσε νὰ συντρίψῃ. Κι' ἀριστερὰ, καὶ πῶς βαθιὰ σὰ νὰ περιπαίξε τὸν κίντυνο καὶ νὰ τὸν προκαλοῦσε, κοιμῶταν ἵσυχι ἢ Ἀρμάτα ἢ ἔχτριχί— μὲ χέρι σιδερένιο ἔστρωσε τὸ δουάκι ὁ Καπετάνιος. Σκοτάδι πάλι εἶχε χυθῆ· καὶ τὸ πυρόσκαφο σὰ φίλος γνώριμος πῆγε καὶ φίλησε τὸ μάγουλο τῆς τούρκικης φρεγάτας.

Σὲ λίγο τὰ νερὰ τοῦ κόρφου καὶ γύρω τὰ βουνὰ πῆραν κι' ἀνάδωσαν τ' ἀντίφεγγο τῆς φοβερῆς τῆς πυρκαγιᾶς.

Ἡ βάρκα μὲ τοὺς συντρόφους τρέχει μ' ἀντρίκειο κωπηλάτισμα κατὰ τὸ πέλαγο. Κοντὰ στὸ κανάλι τὸ στενὸ τοῦ κόρφου ἔφτασε τοὺς νικητὲς ἢ μέρα, ἢ μόνι πού τοὺς κνηγοῦσε σὰ νὰ ζήλευε τὸ θρίαμβό τους. Κάποιος ἀπ' ὄλους ἔδειξε κοντὰ τους ἕνα κουφάρι πνιγμένου ν' ἀρμενίζῃ. Τότε εἶδαν πὼς ἔλειπε ἕνας ἀπ' αὐτοὺς, ἐκεῖνος πού δὲ θέλει κανέναν τώρα νὰ ὀνομάσῃ.

— Σταθῆτε! φωνάζει ὁ Καπετάνιος. Δέστε τον ἀπ' τὸ λαιμό. Καὶ τραβᾶτε... εἶναι τὸ λάφυρό μας.

Γ. ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ

Η ΕΞΟΔΟ

Τὸ Μεσολόγγι τώρα τοιμάζεται νὰ βγῆ, μὲ τὸ σπαθί. Τοιμάζεται κ' ἡ χήρα Μάνθα, ἡ Μεσολογγίτισσα, νὰ βγῆ κι' αὐτή. Ὁ Τοῦρκος ἂν νικήθῃκε χίλιες φορὲς, τῆς πείνας τὸ θεριὸ εἶν' ἀνίκητο. Ἔτσι ὁ λαὸς, μαζί μὲ τὴ φρουρά, πήρανε τὴν ἀπόφαση. Κι' ἀπόψε!

Νύχτα σκοτάδι Ἡ χήρα στὰ τυφλὰ ψηλαφώντας ἤβρε τὸ δέμα μὲ τὰ ρούχα τ' ἄχαρα τοῦ μακαρίτη ἀντρός της. Ἡ μπόμπα ἢ τούρκικη τὸν ἔκοψε στὰ δύο, μόλις ἄρχιζε ἡ πολιορκία. Κι' αὐτὸ μοναχά; Τὸ βόλι, τὸ σπαθί, τῆς ἀρρώστειας ἢ ὀργῆς, τῆς πείνας ἢ κατάρου θέρισαν κάθε δικό της γύρω της.

Ἐρημη ἢ χήρα, ἔρημη μὲ τὴν Ἀνθὴ τὴν κόρη της, ἔφτα χροῶν μικρούλα κι' ἄρρωστη, στὰ βάσανα μπουσμένη, ἀπὸ τὴν πείνα ἀγνώριστη, φάντασμα ζωντανό, κ' ἡμερο κ' ἡμερο, σὰν ἄλλου κόσμου πλάσμα.

Ἡ χήρα ντυμένη βρίσκει μὲ τὴ στολή, τὴ λεβέντικη καὶ τὴ ματόβαφη τ' ἀντρός της. Τὴ φύλαγε σὰν ἅγιο λείψανο, τόσον καιροῦ. Καὶ τώρα πόσα γέλια θ' ἄκουγε, μέρα ἔτσι νὰ τὴν ἔβλεπε κανεὶς! Τόσο εἶν' ἄχυρη καὶ τόσο κομική. Κ' ἔχει στὴ μέση της ζωμένο τὸ σπαθί. Καὶ πρέπει νάνα τόσο τρομερὴ κ' ἡ ὄψη κ' ἡ ματιά της, πού θᾶδιωχνε ἀκόμα καὶ τοῦ χωρατοῦ τὸν ἴσκιω ἀπὸ μπροστά της. Κ' εἶναι τόσες ἄλλες, χήρες εἴτε ἀνύπαντρες, νιές καὶ γριές, ἀντροντυμένες, ἔτοιμες νὰ βγοῦν ἀπόψε!

Τὴν κόρη της σηκώνει ἀπὸ τὸ στῶμα. Τὸ χᾶδι τῆς καρδιάς τραχὺ τῆς βγαίνει ἀπ' τὸ λαιμό. Μοιάζει σὰν προσταγὴ καὶ σὰ φοβέρα. Τὴ σέρνει ἀπὸ τὸ χέρι, τῆς κρυφομιλεῖ, μὰ στὴν ἀγκαλιὰ νὰ τὴ σηκώσῃ δὲ μπορεῖ. Τέτοια δύναμη κ' ἡ μάνα δὲν τὴν ἔχει!

Τραβοῦν ἀργὰ τὸ δρόμο κατὰ τὰ προχώματα μαζί μὲ τ' ἄλλο ρέμα τοῦ κόσμου πού τραβᾶ. Ζυγώνει ἢ ὦρα! Κανέναν δὲ φωνάζει, κι' ὅμως μιὰ σύμμιχτη βοή ἀκολουθεῖ τὸν ἴδιο δρόμο. Ἡ χήρα σκύβει γιὰ στερνὴ φορὰ, κι' ἄγρια καὶ βραχνερὰ τὴν ἄμορφη μικρούλα θέλει νὰ ὀρμημένη.

— Ἀνθὴ μου, Ἀνθὴ, Ἀνθίτσα μου, ἐδῶ πού θὰ κινήσουμε, σφιχτὰ νὰ μοῦ κρατῆς τὴ φουστάνελα. Τίποτ' ἄλλο νὰ μὴ βλέπῃς καὶ νὰ μὴν ἀκοῦς: Τὴ φουστάνελα νὰ μὴ χάσῃς ἀπ' τὰ χέρια σου! Ἀνθὴ μου, Ἀνθίτσα μου... Ἐδῶ πού πάμε, γιὰ νὰ σὲ γλιτώσω πρέπει νὰ χτυπῶ μὲ τὸ σπαθί, μ' ὅ,τι μπορῶ. Δὲ θᾶχω ὄλο τὸ νοῦ μου ἀπάνου σου. Βαστάξου ἐσὺ μὲ τὰ χερᾶκια σου, μὲ τὴν καρδιά σου! Πιάσου...

Καὶ κινήσανε. Μὲς στὴ θεοποντή, πού ἀνοίγαν καὶ περνούσανε, χωρὶς νὰ γείρῃ πίσω, κάποτε ρωτοῦσε ἡ χήρα:

— Πού εἶσαι, Ἀνθὴ;

— Ἐδῶ εἶμαι, μάνα.

Μὰ κάποτε, καὶ κεῖ πού πλάκωσε τὸ κύμα τὸ τρανό καὶ σάρωσε καὶ σαρώθηκε, ἡ χήρα ἔχασε τὴν Ἀνθὴ.

για μόνη μιὰ στιγμή· ξέχασε καὶ νὰ τὴ ρωτήσῃ. Κι ἄμα βρέθηκε σὲ μιὰ βρουλιὰ κρυμμένη καὶ πῆρε ἀναπνοή, τότε εἶδε πὼς ἔλειπε ἡ Ἀνθή της.

Δὲν ἄργησε ὕστερα στὴ ράχη ἀπάνου νὰ βρεθῇ. Τότε γύρισε στὸν ἑαυτὸ της. Τότε ξύπνησε τῆς θυγατέρας ὁ καημὸς μὲς στὴν καρδιά της.

— Ἀνθή!

Φώναξε, καὶ πάλι φώναξε.

— Ἀνθή! Ἀνθίτσα!

Τοῦ κάκου! Ἡ Ἀνθίτσα πάει πιά! Πάει καὶ τὸ Μεσολόγγι!

Γ. ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ

Τ' ΑΡΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΡΜΑΤΩΛΟΥ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ

Ἀπ' τὸ Καπετανάτιο τὸ παλιὸ τίποτα πιά δὲν ἀπομένει. Πᾶν ὅλοι οἱ Ἀρματωλοὶ, κι ὁ Καπετάνιος, πάει.

Ἐνας μονάχα γλίτωσε ἀπ' τὸν πόλεμο καὶ τὴν καταδρομή. Ἐνας Γεροαρματωλός. Ὁ Χάρος δὲ βαρέθηκε τὰ χρόνια του, ὅσο καὶ κείνος διψοῦσε Τούρκους νὰ σκοτώνη.

Παρηγοριὰ δὲ βλέπει ὁ γέρος πιά τριγύρω του. Βοήθεια, πουθενά! Καὶ τὸ ψωμί τοῦ λείπει τὸ ξερό, ἐκεῖ ποῦ σὰν ἀγρίμι μὲς τὰ λόγκα σέρνεται. Οἱ φίλοι κ' οἱ δικοὶ πιά τὸν ἀγνήθηκαν. Καὶ τῶν βουνῶν τ' ὀπάτητα, κι' αὐτὰ τὸν ἀποδιώχνουν.

Δυὸ μένουν τώρα δρόμοι στὴν ἀπελπισιά του. Ν' ἀφήσῃ τὰ παλιὰ τὰ χῶματα τ' ἀγαπημένα, ἢ νὰ πέσῃ

καὶ νὰ προσκυνήσῃ τὸν Πασά. . . ποιοὺς εἶπε τέτοιο λόγο; Ὁ Ἀρματωλὸς οὐδὲ στὸ νοῦ του τὸ βάλει!

Κάπου, ἐδῶ καὶ κεῖ, σὰν τὸ θεριὸ γυρίζοντας, σκοτώνει ὅπου ἀπαντήσῃ κανέναν Τούρκο, ὀχτρό του ποῦ τὸν ὄμοσε πρὶν τονὲ γνωρίσῃ. Ὅμως ἔτσι, ἂν δὲν μπορῇ τὸ μῖσος του τ' ἀγριεμένο νὰ χορτάσῃ, πὼς θὰ μπορέσῃ καὶ τὴν πείνα του τὴ θεριεμένη νὰ γελάσῃ, ποῦ εἶν' ἀγέλαστη;

— Φάγε καὶ πιε, παλιαδερφέ, συμπέθερε ἀκριβέ μου! Δικά σου καὶ τὰ πρόβατα καὶ τ' ἄλλα τὰ καλά. Μὰ ὁ Πασάς πολὺ μᾶς ἐσφυξε, νὰ ξέφυγς. Ἀπὸ μᾶς γυρεύει τὴ ζωὴ σου. Καὶ μᾶς φοβέρισε προχτὲς μὲ θάνατο. Κι' ὄροκο μᾶς πῆρε νὰ σὲ παραδώσουμε. Σὲ πέντε μέρες, σκοτωμένον ἢ δεμένον, νὰ σὲ στείλουμε — ἤρθες σύγκαιρα. Καὶ πὲς μας, πὼς τὸν ὄροκο μᾶς νὰ μὴν πατήσουμε, καὶ στὴν παλικαριά σου νὰ μὴ φανοῦμε ἄπιστοι.

— Ἀδέρφια, τώρα ποῦ τ' ἀγαθὰ σας χάρηκα, κ' ἔφαγα κ' ἔπια, τώρα θὰ σᾶς πῶ. Τὸν ὄροκο σας, καὶ στανικός ἂν εἶναι πρέπει νὰ τονὲ φυλάξετε. Καὶ μένα τὴ ζωὴ μου νὰ ρίξετε στὴ μοῖρα μου. Πολὺ πιά βαρυστέναξα καὶ μοῖρα καὶ ζωὴ. Καὶ τελευταῖα πικρὰ τὰ καταράστηκα. Καὶ νὰ τὶ σᾶς ἀφήνω στερνὴ παραγγελιά. Φεύγω, ὅσο κ' ἡ ἀνγὴ ἀκόμα δὲ χαράζει. Καὶ καθὼς θὰ μὲ σκεπάζει τὸ σκοτάδι. . . ρίχτε μου τυχερὰ, χωρὶς νὰ μὲ θωρῆτε! Γιατὶ καὶ τὸ ψωμί ποῦ μοῦ χαρίσατε εἶν' ἱερό. Νὰ τὸ πατήσατε δὲν πρέπει. Κ' ἡ προδοσιὰ στὸν οὐρανὸ δὲ συμπαιθιέται — ρίχτε μου στὰ τυφλά! Κι' ἂν μὲ πιτύχετε, γειὰ καὶ χαρὰ σας! Ὁ ὄρκος σας φυλάχτηκε. Ἄν ὄχι, πάλι ὁ ὄρκος σας ἀπάτητος.

Καὶ τὴν ἀνγὴ, τὸ αἷμα ποῦ ἔδειχνε τὸ δρόμο, σταλαχτό, τοῦ Ἀρματωλοῦ τοῦ γέρου, ἔφερε τοὺς χωριάτες σὲ μιὰ πιτουλιά. Ἐκεῖ ὁ Ἀρματωλὸς πεσμένος ἦτανε.

Γ. ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΑΠ' ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΕΒΕΝΤΙΑ

Φ Ω Τ Ο Σ

Στοὺς ἐνδοξοὺς νεκροὺς μας τοῦ Μπιζανιοῦ.

Εἶχε βραδύνη καὶ οἱ σκοποὶ φρουρούσαν ἀγρυπνοὶ μὲ τὸ τουφέκι ἔτοιμο στὸ μικρὸ στρατόπεδο τοῦ Κουτσελιοῦ, σὲ μικρὴ ἀπόστασι ἀπὸ τὰ Γιάννενα. Ὁ καιρὸς ποῦ γίνηκε αὐτὸ τὸ ἐπεισόδιο, ἀγαπητοὶ πρόσκοποι, εἶναι μακρὰ πολὺ. Εἴμεθα στὸν Ἰούνιο τοῦ 1854, καὶ ὁ βασιληᾶς τῆς Ἑλλάδος μας ἦτανε ὁ Ὀθωνας ὁ Λεβέντης. Αὐτὸς λοιπὸν ὁ Ἰδρυτὴς τῆς Μεγάλης Ἰδέας, αὐτὸς ποῦ πάντοτε σκεπτόντανε τὰ σκλαβωμένα ἀδέρφια μας, αὐτὸς ποῦ τὰ ὄρια τῆς Ἑλλάδος τὰ εὗρισκε πολὺ στενὰ ἀφότου πάτησε τὸ Ναύπλιον, αὐτὸς εἶχε κρίνη τὸ 1854 ὅτι ἡ ὥρα τῆς λευτεριάς εἶχε σημάνῃ γιὰ τὸν Ἑλληνισμό. Ἄχ! μὲ τί ἀγαλλίασι, μὲ τί καρδιοχτύπι γιόρτασαν στὴν Ἀ-

θήνα τὴν 29 Μαΐου ἐκείνου τοῦ χρόνου. Σφιλοῦσαν τετρακόσια χρόνι ἀφότου ἡ Πόλι εἶχε γεινῆ τούρκικη. Ἄραγε ὁ Θεὸς δὲν θὰ ἔδινε πλεὸ τελειωμὸ σιὰ βάσανα τοῦ Γένους; Ἄραγε τώρα ποῦ ἡ Τουρκιὰ ἦτανε μπλεγμένη σὲ πόλεμο μὲ τὴ Ρωσσία δὲν ἦτανε καιρὸς, δὲν ἦτανε μιὰ εὐκαιρία γιὰ τὴ μικρὴ Ἑλλάδα νὰ κουνηθῇ καὶ αὐτὴ, νὰ μὴ φράξῃ τ' αὐτιὰ στές φρονὲς τῶν σκλαβωμένων; Καὶ ὁ Ὀθωνας ἀποφάσισε. Ἡ Εὐρώπη ὅλη κατεδίκασεν. Ἐκείνον καὶ τὴν βασιλίσσαν. Οἱ πρεσβευταὶ στὴν Ἀθήνα τοὺς ὕβρισαν, τοὺς ἐταπείνωσαν, τοὺς ἐφοβέρισαν. Αὐτοὶ δὲν ἄκουσαν παρὰ τὴν ἐπιθυμία τοῦ Λαοῦ. Καὶ ὁ βασιληᾶς ἔστειλε στὴ Θεσσαλία, στὴν Ἠπειρο καὶ στὴ Μακεδονία τοὺς ὑπασπιστάς του, τ' ἀντρεωμένα παλληκάρια μὲ τὴν ἀτίμητη φουστανέλλα τοῦ 21, νὰ κηρύξουν τὸ Εὐαγγέλιο τῆς Λευτεριάς, νὰ φέρουν στοὺς σκλάβους λίγο ἥλιο χαρᾶς, λίγη ἐλπίδα, τὴν ἀποκατάστασι μὲ τὴ Μάνα.

Ὁ στρατηγὸς Θεοφωράκης Γρίβας, ὁ λεβέντης Ἀγραφιώτης ὀπλιρχηγός, στάλθηκε στὴν Ἠπειρο μὲ διαλεγμένους ἀξιωματικούς τοῦ ἐλληνικοῦ στρατοῦ.

Μὲ τί χαρὰ καὶ ὑπερηφάνεια τοὺς ξεπροβόδιζαν στήν Ἀθήνῃ τὸν Μᾶη ἐκεῖνο. Ἡ φύσις κι' αὐτὴ καμάρωνε, καὶ τὰ μοσχομυρισμένα λουλούδια χύναν στὸν καθαῖριο ἀττικὸ ἀέρα τὸ μόσκο καὶ τὴ μυρωδιά τους καὶ ξετρελλαιναν τοὺς πατριῶτες ποῦ ξεθέωναν τοὺς βασιλεῖς. Ὁ Γρίβας νίκησε παντοῦ τοὺς Τούρκους στήν Ἠπειρο, καὶ μὲ θρίαμβο στρατοπέδευε ἔξω στὰ Γιάννενα. Εἶχε μαζί του τὰ ἐνθουσιασμένα παλληκάρια τοῦ Ἰσκού, τοῦ Λεωτσάκου καὶ τοῦ Χατζηχρίστου, εἶχε μαζί του τὰ εὐζωνάκια τῶν Ἀγρόφων, εἶχε μαζί του ὅσους κλέφτες εἶχαν ἀπομείνει ἀπὸ τὴν Ἐπανάστασι. Καὶ μεθυσμένος ἀπὸ χαρὰ ὁ Θεοδωράκης Γρίβας ἔστριβε τὰ φοβερὰ μουστάκια του—ποῦ σὰν τοῦ Κυριακούλη Μανρομιχάλη ἦτανε τόσο μεγάλα ὥστε δονόντανε πίσω ἀπὸ τὸ κεφάλι του—ὁ Γρίβας, λέγω, ἔρριχνε ματιεὲς φλογερὲς στὰ Γιάννενα καὶ φώναζε:

— Δὲν μοῦ ξεφεύγεις, ἄντρο τ' Ἀλῆ πασαῖ Καλὰ σὲ κρατῶ, Ἰσμαήλ Φράσαρη.

Οἱ Τούρκοι καὶ οἱ Ἀρβανίτες εἶχαν ἀρρηγούους τὸν Ἰσμαήλ πασαῖ Δερβέναγα καὶ τὸν Μεχμέτ πασαῖ. Ἦτανε ὅλοι τοὺς ἀπομεινάκια τῶν Τόσκηδων καὶ Λιάπηδων τοῦ γέρω Ἀλῆ καὶ πολεμοῦσανε καλά. Δὲν θὰ γλύτωναν ὅμως ἀπὸ τὸν Γρίβα, εἴαν ἓνα θλιβερὸ μαντάτο δὲν ἀνάγκαιε τὸν Στρατηγὸ νὰ ὀπισθοχωρήσῃ.

Ἐνα βράδυ ὁ Γρίβας καθόντανε στὴ σκηνὴ του κ' ἐκάπιζε. Εἶχε κατὰ νοῦν νὰ διατάξῃ γιουρούσι γιὰ τὴν ἐπαύριον, ὅταν γογγύορος ὁ μοῖρομοχος Παλάσκας μπαίνει κίτρινος ἀλλὰ ἀτάραχος καὶ τοῦ ἀγγέλλει ψυχρὰ:

— Στρατηγέ, ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ἀγγλία μᾶς ἀπέκλεισαν. Ἐκάναν κατοχὴ τὸν Πειραιᾶ. Κατέλαβαν τὸν στόλο μας καὶ ὁ βασιλεὺς Ὀθων ἀναγκάστηκε νὰ ὁμολογήσῃ μπροστὰ στοὺς πρέσβεις Ρουὰν καὶ Οὐάης ὅτι θὰ τηρήσῃ οὐδετερότητα σ' αὐτὸ τὸν πόλεμο. Ὁ Στρατηγὸς Καλλέργης (τότε ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν) διατάζει λοιπὸν σᾶς μὲν νὰ ὀπισθοχωρήσετε ἀπὸ τὴν Ἠπειρο καὶ τὸν Στρατηγὸ Χατζηπέτρο ἀπὸ τὴ Θεσσαλία.

Ὁ Γρίβας δὲν ἀπάντησε. Ἐφερε τὸ χέρι στρατιωτικὰ στὸ στέμμα τοῦ φρεσιῦ του καὶ μὲ βουρκωμένα μάτια γύρισε στὸ χιονισμένο Μητζικέλι ποῖριχνε τὴ σκιά του στὴ Λίμνη.

— Ἐχε γιὰ ἀθάνατο βουνὸ, μουρμούρησε, καὶ σεῖς Γιάννενα ποτὲ δὲν θὰ σᾶς ξαναειδῶ. Ἄς ὄψονται οἱ αἵτιοι.

Καὶ διάταξε τακτικὴ ὀπισθοχώρησι.

Ἐκεῖνο τὸ Ἰουνιάτικο βράδυ τὸ Σῶμα στρατοπέδευε στὸ Κοιτσελιό. Ὁ Γρίβας ἀπὸ τὸν καμῖό του εἶχε πέσῃ στὸ κρεβάτι ἄρρωστος. Πρὶν νὰ κοιμηθῇ ὅμως φρόντισε νὰ μάθῃ εἴαν οἱ σκοποὶ ἦτανε στές θέσεις τους καὶ εἴαν οἱ Ἀρβανίτες δὲν εἶχαν κινήσῃ ἀπὸ τὰ Γιάννενα.

— Καπετὰν Θεοδωράκη, ἀπάντησεν ὁ Φαναριώτης Νικόλας ὁ γραμματεὺς του, οἱ Ἀρβανίτες τοῦ Φράσαρη καὶ τοῦ Μεχμέτ ἀκόμη δὲν πῆραν χαμπάρι.

— Γιὰ νὰ μᾶς ἐπιτεθοῦν ἐδῶ δὲν τὸ πιστεύω ποτὲ, ἐπρόσθεσε ἓνας ἄλλος καπετάνιος. Κινδυνεύει μᾶλλον τὸ Πέτα, ποῦ κατέχει ὁ Ἰσκος.

— Ἐχετε δίκην, φώναξε ὁ Γρίβας ξιπασμένος ἀπὸ τὸ κρεβάτι. Πρέπει νὰ στείλωμε ταχυδρόμο στὸ Πέτα. Ποῖος πάγει;

— Ἐγὼ, καπετὰν Γρίβα, ἦσυχᾶ ἀπάντησε μιὰ παιδίστικη φωνή.

Ὁ Γρίβας γύρισε τὰ γουρλωμένα μάτια του σ' ἐκεῖνο ποῦ ἀπάντησε. Τὸ αὐστηρὸ πρόσωπό του φώτισε ἓνα χαμόγελο ὅταν ἀγνάντευε ἐκεῖνον ποῦ δεχόντανε τὸ ἐπικίνδυνο μῆνιμα. Ἦτανε ὁ λεβέντης Φῶτος, γυιὸς τοῦ Σουλιώτη Μηνᾶ Φωτομάρα, ἀπὸ τὴ παλιὰ ἐνδοξὴ φάρα τῶν Φωτομαραίων, ποῦ μαζί μὲ τοὺς Τσαβαλαῖους, τοὺς Μποτσαραῖους καὶ τοὺς Δαγκλῆδες εἶχε κἀνὴ κι' αὐτὴ τὸ καθήκον τῆς σὸ Σοῦλι τὸν καιρὸ τοῦ Ἀλῆ. Ὁ Φῶτος ἦτανε δεκαπέντε χρονῶν, σχεδὸν ξινοῦς, μὲ μεγάλα γαλανὰ μάτια καὶ ντροπαλὸς, σὰν κορίτσι. Ὁ πατέρας του τὸν φώναζε Φῶτα, μὰ ἡ Φῶτα ἔκρυβε ποκάτω ἀπὸ τὴ κοριτσιόστικη μούρη καὶ τὸ κοριτσιόστικο παράστημα καρδιὰ ἀτσάλενια καὶ δύναμι Ἡρακλῆ. Ὁποῖος ἐπλησίαζε τὸν Φῶτο ἀδύνατο νὰ μὴ τὸν ἐσιμπαθοῦσε. Εἶναι, βλέπετε, πολλοὶ στὸν κόσμον ποῦ γίνονται ἀγαπητοὶ ἀπὸ ἐνστικτὸ καὶ ἀόρατη δύναμι. Ὁ Φῶτος ἦτανε καὶ καλὸς καρβαλάρης καὶ γιὰ χωριατόπαιδο ποῦ ἦτανε ἤξευρε ἄκρες μέσες τὴν Ἱστορία τῆς πατρίδας του καὶ τῆς Μεγάλης Μάνας. Ἐβράζε ἀπὸ πατριωτικὴ συγκίνησι καὶ εὐχούντανε μέρα καὶ νύχτα ἡ πατρίδα του νὰ ἔχῃ ἀνάγκη ἀπὸ τὴ ζωὴ του, ποῦ χωρὶς λύπη τῆς τὴν ἔδινε. Ἀφότου ἡ ἐπανάστασι στήν Ἠπειρο μούγκριζε οἱ Φωτομαραῖοι, πατέρας καὶ γυιὸς, ἔτρεξαν ποκάτω ἀπὸ τὴ σημαία τοῦ Γρίβα. Ὁ Φῶτος εἶχε τὰ μάτια του τέσσερα νὰ κίνηι τὸ χρέος του καὶ πολλὲς φορὲς ὁ καπετὰν Θεοδωράκης τοῦ χάδεψε τὸ τριανταφυλλένιο μάγουλο γιὰ τὴν ἀνδρεία του. Ἐκεῖνο τὸ βράδυ λοιπὸν, ἀκούοντας τὸν Γρίβα νὰ χροιάζεται ταχυδρόμο, ἄφησε τὴ ντροπὴ κατὰ μέρος καὶ πέταξε τὴ φράσι:

— Ἐγὼ, Καπετὰν Γρίβα.

— Βρὲ Φῶτο, ἔλα στὰ καλά σου, εἶπεν ὁ ὑπασπιστὴς τοῦ Βασιλεῖς εἶσαι μικρὸς, τζάνουμι, καὶ γιὰ τέτοιες δουλιεὲς χροιάζεται μεγάλος.

— Ἄν εἶμαι μικρὸς ἢ μεγάλος, ἀπάντησε μὲ ὑπερηφάνεια ὁ Φῶτος χτυπώντας τὸ τσαρούχι του χάμω, θὰ τ' ἀποδείξω σὲ ὀλίγο. Χροιάζεσαι λὲς μεγάλο. Ὅρισε. ἔχεις τόσους ἐδῶ, μὰ κανέναν δὲν θὰ χαλάσῃ τὴν ἦσυχιά του. Δὲν εἶναι ἔτσι; ἐρώτησε τοὺς καπεταναίους.

Αὐτοὶ τὸν ἔβλεπαν καὶ σιωποῦσαν χαμογελῶντας. Ὁ Γρίβας τὸν καμάρωσε γιὰ κάμποσα λεπτὰ κ' ἔπειτα:

— Λεβέντη μου, ἔχω ἐμπιστοσύνη σὲ σένα. Θὰ πᾶς στὸ Πέτα ἀπόψε.

— Θὰ πάω, καπετάνιε, ἀπάντησε σταθερὰ ὁ Φῶτος.

— Θὰ δῆς τὸν Καπετὰν Ἰσκο.

— Θὰ τὸν δῶ.

— Καὶ νὰ τοῦ πῆς ὅτι ὁ Δερβέναγας ἀπὸ τὰ Γιάννενα θὰ χτυπήσῃ πρῶτα τὴν ἀφεντιά του κ' ἔπειτα μᾶς.

— Θὰ τοῦ τὸ πῶ. Ἄλλο τίποτε;

— Νὰ μᾶς γυρίσης γερός, Φῶτο μου· αὐτὸ σοῦ εἶχομαι, καὶ ὁ Γρίβας τὸν ἔσφιξε γερὰ στήν ἀγκαλιά του.

Ὁ Φῶτος φίλησε ἔπειτα τὸν γέρω πατέρα του, ποῦ τὸν καμάρωνε μὲ ὑγρά μάτια, καὶ χαιρετώντας στρατιωτικὰ τὸν Στρατηγὸ βγήκε ἀπ' τὴ σκηνή. Σὲ ὀλίγο τὸν ἀκούσαν νὰ διατάξῃ νὰ τοῦ ἐτοιμάσουν

ένα ἄτι γρήγορο. Καὶ ὁ Φῶτος ὑπερήφανα πηδῶν-
τας ἀπάνω στ' ἄτι χάθηκε στὸ σκοτάδι, πέρνοντας
τὸν δρόμο τοῦ Πέτα, ἐνῶ ὁ Γρίβας στὴ σκηνή του,
πρὶν κλείσει μάτι καὶ μὲ ὄλα τὰ χάλια του, ἔγραφε
ἐκθεοὶ στὸ Βασιληᾶ καὶ στὸ Στρατηγὸ Καλλέργη.
"Ἐξω ἡ νύχτα πίσου καὶ ὁ ψυχρούτσικος βορῆς τοῦ
Μεξικελιοῦ βογκοῦσεν. Οἱ σκοποὶ τὰ μάτια τους
τέσσερα.

Τὸ ἄτι τοῦ Λεβέντη πετοῦσε, δὲν ἔτρεχε, καὶ ὁ μι-
κρὸς Φῶτος σχεδίαζε στὴ παιδίστικη του κεφαλή
χίλια δυὸ χρυσαῖ ὄνειρα. Ὁ Θεὸς τὸν εἶχε εἰσακούσῃ:
Κεῖνο τὸ βράδυ ἦτανε ὠφέλιμος στὴ Πατρίδα καὶ ὁ
Στρατηγὸς Γρίβας, ὁ φοβερός Θεοδώρακης, τοῦ εἶχε
μλήθη προστὰ σ' ὄλα τὰ παλληκάρια. Καὶ τὸ ἄτι
πετοῦσε, ἐνῶ ὁ Φῶτος μὲ δεξιότητα τὸ ἀνέβαζε καὶ
τὸ κατέβαζε στοὺς κρημνοὺς καὶ στὰ μονοπάτια.
Ξάφνου, στὴν ἡσυχία τῆς νύχτας, ἄλλος ποδοβολητὸς
ἀκούγεται μακρῶ. Ὁ Φῶτος σταματᾷ. Σηκώνεται
στὴ σέλλα, τεντώνει τ' αὐτιά του, προσπαθεῖ νὰ δια-
περάσῃ τὸ σκοτάδι. Τὸ ἄτι εἶναι κι' αὐτὸ ὄνησυχο,
ὅταν ἀπὸ τὴ χαράδρα ποῦ γώριζε τὸ δρόμο τοῦ Κου-
τσελιοῦ ἀπὸ τὰ Γιάννενα προβάλλουν καβαλλαρέοι
ἀρβανίτες.

— Ἀχ! καπετὰν Γρίβα, ἀπόψε δὲν κουραέβουν
τὸν Ἴσκο μὰ τὴν ἀφεντιά σου, μουρμουρίζει ὁ Φῶ-
τος καὶ δίδει ἐλευθερία στὰ χαλινάρια.

Γ' ἄτι τραβᾷ προστὰ τρομαγμένο καὶ ἀνασηκώνοντας
τὰ πόδια του.

— Τίς εἶ; φωνάζει τούρκικα ἕνας καβαλλάρης
πρόσκοπος.

— Γιουνὰν ἐλεύθερος Σουλιώτης, ὑπερήφανα ἀ-
παντᾷ ὁ Φῶτος. Τόπο, Σκεπητάριοι.

Δὲν πρόφθασε νὰ τελειώσῃ. Οἱ ἄγριοι καβαλλαρέοι
μπήζοντας τὴ πολεμικὴ κραυγὴ, σὸν τοὺς Κοζάκους,
ὠρμήσανε συμμαζευμένοι στὸ δρόμο τοῦ Κουτσελιοῦ
καὶ πέρασαν ὄλοι ἀπάνω στὸ Λεβέντη. Ἦτανε μι-
κρῶ ὅταν ὁ Φῶτος ξεξαλίστηκε. Τὸ ἄτι του χρεμέτιζε
λυπητερά, μὰ ἦτανε ἀπείραχτο. Ὁ Φῶτος ὅμως ἦ-
τανε βουτημένος στὸ αἷμα. Ἐξακόσοι καβαλλαρέοι
εἶχαν περάσῃ ἀπ' τὸ κηπαρισσένιο κορμί του καὶ
θαῦμα ποῦ δὲν εἶχε μείνῃ στὸν τόπο. Σηκώθηκε
ὅπως ὅπως καὶ ἄρπαξε τὰ χαλινάρια τοῦ αἰτιοῦ. Τρεῖς
φορὲς ἔκανε νὰ καβαλικέψῃ καὶ τρεῖς φορὲς ἐσέ-
νονταν γάμω σὰν κλαρὶ ποῦ τὸ χτυπᾷ ὁ Βορῆς.
Ὅστε πιράπονο ἔβγαινε ἀπὸ τὰ σφιχτὰ χεῖλη του,
μόνο μιὰ εὐχὴ, ἕνα λόθο ἔβγαζε τὸ εἶναι του: νὰ
φτάσει στὸ Πέτα.

Ὁ Θεὸς ἐλυπήθηκε τὴν Πατρίδα καὶ σὲ ὀλίγο
σκιμένος μπρούμυτα στὸ ἄτι ὁ Φῶτος, ματωμένος
καὶ μὲ σπασμένα τὰ χέρια, ἔμπηζε τὰ σπηρούνια στὴ
κοιλιά τοῦ αἰτιοῦ.

— Μπρός, ἄτι μου, φέρε με στὸ Πέτα. Πέτα, πέτα σὰν
πουλὶ, κι' ἄς πεθάνω κατόπι, φώναζε στὸ πιστὸ ζῶο.

Ὅταν τὸ ἄτι ἔφθασε στὰ πρῶτα σπίτια τοῦ Πέτα,
ἦτανε μεσάνυχτα περασμένα καὶ πετάχθηκε σὰν σω-
ρὸς προστὰ στές σκηνές τῶν παλληκαριῶν τοῦ Ἴ-
σκου. Ἐνας σωρὸς ἄμορφος ἀπὸ χρυσοκενημένη
φουστανέλλα βουτημένη στὸ αἷμα καὶ πικρὰ ξανθό-
σγουρα μαλλιὰ χυμένα: ἦτανε ὁ Φῶτος ποῦ ψυχο-
μαχοῦσε.

Ὁ καπετὰν Ἴσκος ὁ ἴδιος τὸν ἐσήκωσε καὶ ἀνετρί-
ωσε ὅταν γνώρισε τὸν γιυὸ τοῦ φίλου τοῦ Φωτομάρα.

— Παιδί μου, ἄρχισε, τί χάλια εἶναι αὐτά; ...
— Καπετὰν Ἴσκο, κατώρθωσε καὶ μουρμουρίσεν
ὁ Φῶτος μισσηκωμένος, μὲ στέλνει ὁ Γρίβας νὰ
σᾶς πῶ ὅτι οἱ Ἀρβανίτες εἶχαν σκοπὸ νὰ σᾶς κάνουν
γιοουροῦσι. Μὰ ἀντὶ νὰ ἔρθουν πρὸ Πέτα, γύρισαν
στὸ Κουτσελιό. Αὐτοὶ μὲ ποδοπάτησαν. Τρέξτε στὴ
βοήθεια τοῦ Γρίβα.

Καὶ ἔπεσε μπρούμυτα κατὰ γῆς. Εἶχε ζήση τὸ
Σουλιώτικο λεβεντόπαιδο. Τ' ὄνειρό του εἶχε γείνη:
ἔδωσε τὴ ζωὴ γιὰ τὴ Πατρίδα του. Εἶχε ὑποσχεθῆ
στὸν Γρίβα ὅτι θὰ πήγαινε στὸ Πέτα. Τὸ ἔκανε. Ὁ
Ἴσκος διέταξε νὰ τὸν τυλίξουν σὲ καθαρὸ χράμι στὴ
σκηνή του καὶ νὰ φωνάζουν τὲς Πετιώτισες νὰ τὸν
μοιρολογήσουν. Ἐπειτα μὲ ὄρμη πετώντας στὸ ἄτι
του ἐβόησε:

— Παλληκάρια, ὁ Γρίβας κινδυνεύει. Μπρός, στὸ
Κουτσελιό.

Ἡ συνέχεια μὲ δυὸ λέξεις: Οἱ Ἀρβανίτες πάθανε
κακὸ μεγάλο στὸ Κουτσελιό. Ἐχασαν χίλιους νεκροὺς
καὶ τὸν ἀρχηγὸ τους Μεχμέτ πιασᾷ. Κι' ὄλα αὐτὰ
χάρης στὴ λεβεντωσύνη καὶ τὴ γρηγοράδα τοῦ Φῶ-
του, ποῦ τοὺς εἶχε βάλῃ σὲ δυὸ φωτιές.

Ἡ ἐκστρατεία στὴν Ἡπειρο ἦτανε καταδικασμέ-
νη. Τί κρῖμα! Ἦτανε ὄλα ἔτοιμα γιὰ νὰ μπῶντε
στὰ Γιάννενα, μὰ ἀφοῦ ἔτσι διάταξεν ἡ Ἀθήνα...
Τὸ βράδυ τῆς μάχης τοῦ Κουτσελιοῦ ὁ Γρίβας ἐπε-
σκέφθηκε τὸ Πέτα, μὲ ὄλους τοὺς ἀξιωματικούς του.
Περνώντας ἀπὸ μιὰ σκηνὴ ὁ Ἴσκος τοῦ μουρμού-
ρισε κάτι.

— Κύριοι, εἶπεν ὁ Γρίβας, θέλω νὰ σᾶς συστήσω
τὸν ἀληθινὸ νικητὴ τοῦ Κουτσελιοῦ, κεῖνον ποῦ ἔσο-
σε σήμερα τὴν τιμὴ τῶν ἐλληνικῶν ὀπλων.

Καὶ μπῆκαν ὄλοι μέσα. Σ' ἕνα φτωχὸ χαλὶ ἦτανε
γυρμένος ὁ Φῶτος. Ἡ Πετιώτισες τὸν εἶχαν λούσῃ,
χενίσῃ τὰ δημοφῶξανθα χυτὰ μαλλιὰ του καὶ ντύσῃ
καθιστὴ χρυσὴ φουστανέλλα. Τὴ πανώρη μαρφή
τοῦ Λεβέντη φώτιζε ἕνα μικρὸ χαμόγελο. Τί νὰ θυ-
μοῦντανε στὸν αἰώνιο ὕπνο; Ἡ καλὲς γυναικοῦλες
ὅταν εἶδαν τοὺς ἀξιωματικούς τραβήχθηκαν μὲ συ-
στολή. Ὁ Γρίβας παρατηροῦσε μὲ ὕγρα μάτια κει-
νον ποῦ εἶχε σώσῃ τὴ ζωὴ τῶν στρατιωτῶν ποῦ
ἀμέριμνα κοιμοῦνταν, νομίζοντας ὅτι ὁ ἐχθρὸς ἀλλοῦ
ἤθελε νὰ κἀνῃ τὸ κούρσεμα.

— Κύριοι, ἐβροντοφώνησεν ὁ Γρίβας, ἔστωντας
καὶ ὁ Λεβεντοβασιληᾶς μας Ὁθωνᾶς ἔδωκε σὲ μένια
τὸν Θεόδωρο Γρίβα ἐξουσία νὰ ἀντιμείβω βασιλικὰ
κάθε στρατιώτῃ ἢ πολίτῃ ποῦ θ' ἀνδραγαθοῦσε σ'
αὐτὴ τὴν Ἐκστρατεία, ἐγὼ ὁ Θεόδωρος Γρίβας πα-
ρασημοφῶ σένα τὸν Φῶτο Φωτομάρα μὲ τὰ βα-
σιλικὰ διάσημα τοῦ Σωτήρα. Ὁ ὑπάσπιστὴς τῆς ὑ-
πηρεσίας!

Ἐνας λεβεντόκορμος φουστανελλᾶς Ἀγραφιώτης
παρουσιάστηκε Ὁ Γρίβας: ἔκρεμασε ἀπὸ τὰ λάσια
στῆθη τὸν Στανρὸ τοῦ Σωτήρα καὶ τὸν ἐκαρφίτωσε
στ' ἀμπέχωνο τοῦ Φῶτου Φωτομάρα.

Καὶ ὄλοι τότε στάθηκαν σὲ προσοχὴ καὶ ἔφεραν
ποιοὺς στὰ φέσι καὶ ποιοὺς στὸ πηλίκιο τὸ δεξιό: χαι-
ρετοῦσαν στρατιωτικὰ ἕνα νέο ἱππότη τοῦ Σωτήρα.

Κάθρον

ΘΕΟΔ. Δ. ΜΟΣΧΟΝΑΣ

ΑΠΟ ΚΑΤΕΡΙΝΗΝ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΤΕΛΟΣ)

Είχαν περάσει περίπου δυὸ ὥρες ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποῦ ξεκινήσαμε καὶ τὸ τράκ-τράκ ἄρχισε νὰ γίνεται ἀραιότερον· ὅλοι καταλάβαμε ὅτι πρόκειται νὰ σταματήσουμε καὶ τρέξαμε πρὸς τὰ παραθυρῆκια· κινένας δυὸ ποῦ προταρχίζανε νὰ ναυορίζωνται μὲ τὸ κούνημα τοῦ βαγονιοῦ καὶ τοὺς κτύπους τῶν τροχῶν, ἐξύπνησαν καὶ ἐπεταχίδηκαν ἀπάνω. Σταματοῦμε.

— "Ε, ποῦ εἴμαστε; ἐρωτᾷ ἓνας.

— Στάσου γιατί δὲν βλέπω τίποτε· μόνον τὸ σταθμὸ· οὔτε σπίτια ἄλλα, οὔτε χωριό, οὔτε τίποτε· δὲν καταλαβαίνω.

— Περίεργο! Πῶς δὲν καταλαβαίνετε ποῦ εἴμαστε; Δὲν βλέπετε ὅτι εἴμαστε στὰ παλιὰ μας σύνορα; Εἴμαστε στὸ Παπαποῦλι. Νά! γιὰ κοιτάξετε καλὰ καλὰ ἐκεῖ πάνω· δὲν βλέπετε κάτι σπίτια μεγάλα ἀπάνω στὰ βουνά, μιὰ σειρὰ ἀπὸ δῶ κι' ἄλλη ἀπὸ κεῖ; Εἶναι οἱ σταθμοὶ νὰ οἱ δικοὶ μας ἐδῶ καὶ οἱ τούρκικοι ἀπ' ἐκεῖ.

— "Ο ἥλιος πᾶει κοντὰ στὴν κορυφὴ τοῦ βουνοῦ· μᾶς κάνει σὰν καταχνιά καὶ δὲν μπορούμε νὰ τοὺς διακρίνωμε. "Α, νὰ ὁ ἓνας· νὰ παραπίνω κι' ἄλλος. "Ἄλλ' οἱ δικοὶ μας εἶναι σὲ μειονεκτικὴ θέσι ἀπὸ τοὺς Τούρκικους· εἶναι χαμηλότερα.

— Φίλε μου, αὐτὰ ἄς τὰ βλέπῃ τὸ 97· εὐτυχῶς, ἐπέτρισε ἀνεπιστρεπτεῖ. Τώρα κ' ἔμεῖς ἔχομε κάμει τὰ ἴδια στοὺς Βουλγάρους· ὅλο ἀπὸ κάτω τοὺς ἔχομε.

Τὸ τραῖνο ξεκινᾷ. Σιγὰ-σιγὰ στὴν ἀρχὴ, γοργὰ ὕστερα, κ' ἔπειτα πολὺ γρήγορα Πολλοὶ ετοιμάζονται νὰ καθήσουν στὰ πράγματά τους ποῦ τὰ ἐχρησιμοποίησαν γιὰ καθίσματα. Εἰς τὸ Σταθμὸ ἐμπήκαν μέσα στὸ βαγόνι μας καὶ δυὸ ὑπάλληλοι τοῦ σιδηροδρόμου.

— Κύριοι, μὴν κάθεσθε· ἐλάτε νὰ θαυμάσετε τὰ Τέμπη· ὕστερ' ἀπὸ λίγο μπαίνουμε, λέγει ἓνας ποῦ ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες εἶχε ἐπιστρέφει ἀπὸ τὴν ἄδεια καὶ τὰ ἤξευσε.

Τέμπη; Τὰ ὠραῖα Τέμπη; Μιὰ ἀπ' τὶς πειὸ ὠραῖες φυσικὲς ὀμορφίες τῆς Ἑλλάδας μας. "Ακοῦς νὰ τὰ ἰδοῦμε; Νὰ τὰ φάμε μὲ τὰ μάτια μας· ἄλλοι ξοδεύουν ἓνα σωρὸ χρήματα γιὰ νὰ τὰ θαυμάσουν κ' ἔμεῖς ποῦ τὰ βλέπομε τζάμπα;

Μπαίνομε ἀποτόμως μέσ' στὰ Τέμπη. Θεώρωται βράχοι ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ κρέμανται ἀπὸ τὰ ψηλὰ βουνά· τρομάζει κανεὶς ἄμα τοὺς βλέπει, γιατί ἀπειλοῦν ἀπὸ τὴ μιὰ στιγμὴ στὴν ἄλλη νὰ ξεσπάσουν καὶ νὰ γεμίσουν τὴ στενὴ χαράδρα ποῦ περνᾷ ὀρητικὸς ὁ Πηνειός. Τὰ νερά του στριφογυρίζουν κοχλάζοντα, βουίζουν κατ' ἄθροισμα ἀπὸ πολλὰς μεριές· πέφτουν καταξάστερα, πηγάζοντα ἐκεῖ κοντὰ καὶ προσδίδουν μιὰ θέα καταγάλανη μέχρις ὅτου χαθοῦν μέσα στὸ θολωμένο δυνατὸ ρεῦμα. Ἀπὸ τὴ μιὰ ὕψη καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη τοῦ ποταμοῦ ἡ φύση ἔχει φυτέψει πλατάνια, ἄφθονα, ψηλά, παχειά, θεώρωτα. Σκεπάζουν τὸ ποτάμι, σκεπάζουν τὴ σιδηροδρομικὴ γραμμὴ,

σκεπάζουν τὸ δρόμο καὶ ὁλόκληρο τὴ χαράδρα. Εἶναι θαυμάσιο πρᾶγμα νὰ περπατᾷ κανεὶς ἐκεῖ μέσα τὸ καλοκαῖρι.

Στὸ μεταξὺ τὸ τραῖνο προχωρεῖ, μπαίνει σὲ μιὰ κοιλάδα, περνᾷ δίπλα ἀπὸ κάτι χωριά, τῶν ὁποίων ἡ γυναικὲς εἶχαν βγεῖ μὲ τὶς ρόκες καὶ τὰ δράχτια καὶ μᾶς παρηκολούθουν μὲ τὸ βλέμμα σὰν νὰ ἦσαν ἀγάματα. Ἀρχίζει νὰ νυκτώνη καὶ μετ' ὀλίγον μιὰ φωνὴ ἀκούεται, ἐνῶ τὸ τραῖνο πᾶει σιγὰ.

— Ἀόρισσαααα!

Κατεβαίνουν ὁ πολίτης καὶ ὁ ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ πεζικοῦ μὲ τὰ δεκανίκια. Ἡ μηχανὴ πέρνει νερὸ καὶ ξεκινᾷ πάλιν. Ὁ ἓνας ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ πυροβολικοῦ ξεπλώνεται στὸ κρεβάτι του, ὁ ἄλλος, ὑψηλὸς καὶ κοκκαλιάρης, τυλίγεται μὲ τὸ ἀδιάβροχό του καὶ κάθεται σ' ἓνα μικρὸ κουτὶ ποῦ ἦτο μέσα στὸ βαγόνι. Οἱ ὑπαξιωματικοὶ στρώνουν ἀντίσκηνα, κουβέρτες καὶ ξεπλώνονται ὕπως-ὕπως.

— Λοιπὸν θὰ πουντιάσωμε ἀπόψε, λέγει ἓνας.

— Μὴ τὸ λὲς οὔτε τοῦ παπᾶ, ἀπαντᾷ ἄλλος. Εἶδες τοὺς ἄλλους; Εἶναι σ' ἀνοιχτὰ βαγόνια, κρού δυνατὸ, τὸ τραῖνο τρέχει, παγωνιά ἐξω τρομερῆ. Αὐτοὶ θὰ πουντιάσουν. Ἄλλως τε δὲν βλέπεις; Ὁ κ. ἀνθυπολοχαγὸς δὲν ἔχει παρὰ μόνον τὸ ἀδιάβροχό του.

— Βρὲ παιδιά, μιὰ βραδυὰ εἶναι κι' αὐτὴ. Θὰ περάσῃ ὕπως περάσανε τόσες ἄλλες χειρότερες· ἢ τίς ξεχνᾶτε τόσο εὔκολα;

Οἱ δύο σιδηροδρομικοὶ ὑπάλληλοι ἀνοίγουν λίγο τὴ μιὰ πόρτα. "Υστερ' ἀπὸ ἴλιγο:

— Νά το τὸ ἀεροπλάνο, λέγει ὁ ἓνας τους. Εἶναι στὴν ἴδια μεριὰ ποῦ ἦτο καὶ χθές· ὠρισμένως θὰ εἶναι γερμανικό.

Μερικοὶ ἀπὸ τοὺς καθημένους σηκωθήκανε, ἐπήγανε στὴν πόρτα καὶ παρατήρουν νὰ ἰδοῦν τὸ ἀεροπλάνο. Ὁ τυλιγμένος μὲ τὸ ἀδιάβροχό του ἀνθυπολοχαγὸς καὶ μαγκουρωμένος στὸ κάθισμά του ἐσήκωσε τὸ κεφάλι του, ἔρριψε μιὰ ματιὰ πρὸς τὴν πόρτα καὶ ξαναγύρισε καθὼς ἦταν καὶ πρωτῆτερα.

— Λοιπὸν θὰ πάῃ πάλι στὴν Ἀθῆνα γιὰ νὰ ἰδῇ, ἀπήντησεν ὁ ἄλλος σιδηροδρομικὸς ὑπάλληλος. Ἦτο καὶ προχθὲς τὸ βράδυ. Βρὲ τοὺς ἄτιμους τοὺς Γερμανοὺς τί σοῦ φτιάνουν! "Ε! κύρ λοχία, τί λὲς καὶ σὺ;

— Ἐγὼ σὰς λέγω ὅτι αὐτὰ ποῦ λέτε εἶναι ἀρλοῦμπες! . . . Μὲ συγχωρεῖτε γιὰ τὴν ἐκφρασί μου αὐτὴ τὴν τραχεῖα, μὰ δὲν μπορῶ νὰ χωνέω πῶς δυὸ ἀνθρώποι σὰν κ' ἐσᾶς, ποῦ καταλαβαίνετε τὸν κόσμον, κάνουν τὰ δυὸ ἀστρα ἀεροπλάνο. Ἀπρῶ πῶς τὰ καταφέρνετε ἔτσι δὴ ἄμα σεῖς δὲν ἔχε εἰς τέτοιαν ἀντίληψιν, στογάζεται κανεὶς τί θὰ λὲν αὐτοὶ οἱ κακομοιριασμένοι οἱ χωριάτες. Καὶ πρῶτα-πρῶτα ἂν ἦτο ἀεροπλάνο δὲν θὰ κάθονταν ἀκούνητο, ὅπως φαίνονται τ' ἀστρα. Θὰ ἐφευγε ἀπὸ δῶ, θὰ πήγαινε κεῖ καὶ αὐτὰ κινδυνεύει, ἂ λὰ εἶναι πολὺ μακρὴ καὶ δὲν φαίνονται ὅπως θὰ ἐφαίνετο τοῦ ἀεροπλάνου. Ἐπειτα τὸ ἀεροπλάνο δὲν θὰ εἶχε τὰ φῶτά του ἔτσι δὴ γιὰ νὰ

τὰ παρουσιάσει στὸν ἕνα καὶ στὸν ἄλλο. "Ἄν ἦτο στὴ Θεσσαλονίκη δὲν θὰ ἐφαίνετο ἀπὸ τὴν Ἀθήνα καὶ ἂν ἦτο στὴν Ἀθήνα δὲν θὰ ἐφαίνετο οὔτε ἀπὸ δῶ." Ἄν ἐπήγαινε θὰ εἶχε ἐξαφανισθῆ τῶρα. Ἄφες πειὰ τοῦ δὲν μποροῦν ν' ἀντεπεξέλθουν κατὰ τῶν Συμμάχων οἱ Γερμανοὶ ἀεροπόροι, μόν' θέλετε νὰ μοῦ τοὺς πᾶτε καὶ στὴν Ἀθήνα.

Τὰ φῶτα αὐτὰ εἶναι δυὸ ἄστρα τοῦ ἔτυχε αὐτὴ τὴν ἐποχὴ νὰ εἶναι τὸ ἕνα κοντὰ στὸ ἄλλο· σήμερον βλέπετε τί κοντὰ τοῦ εἶναι αἴθριο θὰ εἶναι ποῖο μακρὰ, καὶ μεθαῖριο ἀκόμη μακρύτερα· κ' ἔτσι θὰ χωρισθοῦν γιὰ νὰ μὴ τὰ πέρνετε γιὰ ἀεροπλάνο.

Λέγεται τὸ ἕνα Ζεὺς καὶ τὸ ἄλλο Ἀφροδίτη.

— Ζεὺς καὶ Ἀφροδίτη. ἐφέλλισεν ὁ ἕνας ἐκ τῶν σιδηροδρομικῶν ὑπαλλήλων, ποὺ πείσθηκε ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ λοχίου, τοῦ ὁποίου ἡ τραχεῖα ἐκφρασις τὸν ἔκαμε περισσότερο νὰ ὑπακούσῃ.

Στὸ μεταξὺ τὸ τραῖνο προχωρεῖ περὶ σταθμοὺς, σήραγγας, γεφύρια. Ὅλοι στὸ βαγόνι ἐκοιμήθηκαν ἐκτὸς τῶν δυὸ ὑπαλλήλων ποὺ ἐφλυαροῦσαν καθ' ἑλπὴν τὴν νύκτα. Σημερώνομε στὸ Λιανοκλάδι Μουτζουρωμένοι ὅσοι ἐκοιμῶντο στὰ ἀνοιχτὰ βαγόνια καὶ τουρτουρίζοντες, ἔτρεχαν νὰ βροῦν νερὸ γιὰ νὰ πλύνουν τὸ πρόσωπό τους, ποὺ εἶχε γίνει κατὰμυρο ἀπὸ τὸν καπνὸ τῆς μηχανῆς.

Περναίμε δάση καταπράσινα, γεμᾶτα ἀπὸ φραῖτα πεῖκα, ποὺ προσδίδουν μιὰ ἰδιαιτέρα χάρι στὰ πολλὰ βουνὰ τῆς Πατρίδος μας, μπαίνομε σὲ ὁμορφες κοιλάδες, ξεγλυστράμε ἀπὸ κομμένες κορυφογραμμὲς καὶ χωρὶς νὰ τὸ καταλάβωμε βλέπομε τὸν Λυκαβητὸ καὶ τὴν Ἀκρόπολι. Μετὰ μιὰ ὥρα εἴμεθα μέσ' στὰς Ἀθήνας.

Π. Ν. ΝΙΚΟΥΛΑΚΟΣ

ΑΡΧΗΓΟΣ Β ΟΜΑΔΟΣ Α. Α.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΑΠ' ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΤΟΥ 12 ΚΑΙ 13

Η ΜΑΝΝΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΓΥΙΟΥΣ ΤΗΣ

Μιὰ χήρα Μωραΐτισσα, σὺν ἐμαθεύτηκε ὁ σκοτωμὸς τοῦ γυιοῦ της τοῦ τρανοῦ σὶν Γιαννιτσῶν τίς μάχες, ἔταξε τάμμα στὸ Χριστὸ κ' ἀνάθεμα στὴν Παναγιά γιὰ νὰ εὐτυχήσῃ νὰ δῆ τοὺς ἄλλους τρεῖς της γυιούς καὶ τὸ στερνὸ βλαστάρη της, τὸ χαϊδεμμένο Γιώργο.

Κι' ὁ ταχυδρόμος ἔφερεν εἰδήσεις κάθε τόσο φαρμακερές, ποὺ ραΐζαν τῆς μάννας τὴν καρδιά καὶ τὴν ξαναβουτούσαν στὸ μέλιμο γιὰ ν' ἀβγῆ μουντζούρα ἀπὸ κεῖ μέσα, ἀφοῦ καὶ ἡ καρδιά της καμένο κάθουνο ἦταν.

Τέσσερις βολὲς τὰ μαίρισε τὰ ροῦχα της στοῦ μέλαιου τὸ ζουμί ἡ χήρα ἡ Μωραΐτισσα, σὺν τέσσερις βολὲς τῆς εἶπανε πῶς «πάει κι' αὐτὸ, σκοτώθηκ', ἄτυχη...»

Κι' ὁμως ἡ Μάννα καθ' αὐγὴ καὶ κάθε δειλινὸ στὸ σύρραχο προσμένει τὸν ταχυδρόμο γιὰ νὰ ἰδῆ τὸ σάκκο μὲ τὰ γράμματα· ποιὸς ξέρει! μὴν εἶν' ὑβήματα...

Γιὰ κάμποσον καιρὸ ἐλάβαιν' ἀπ' τὸ Γιώργο τὰ γράμματα, ποὺ κείνος προσπαθοῦσε, μὲ κάθε τι ποὺ μποροῦσε, ἐλπίδα καὶ παρηγοριὰ νὰ δίνη στὴν ἀπαρηγόρητη μαννούλα του. Καὶ κείνη ν' ἀπαντᾷ: «Πολέμαε, γυιέ μου, καρτερῶ». Κ' ἡ μάννα ἄρπαιζε τὸ γράμμα ἀνάουχτο, τὸ φίλαε καὶ τῶβρεχε μὲ κλάμματ' ἀδιάνοστα, χωρὶς βαρυγκομιὰ, γιὰ νὰ τὸ ζωσῆ ὕστερα στὸν κόρφο της βρομμένο μὲ τὰ πικρὰ της δάκρυα κι' ἀγκαλιαστὰ μ' αὐτὸ ὁ ὕπνος νὰ τὴν πάσῃ.

Ὅμως τώρα μέρες πολλὲς στὸ σύρραχο προσμένει ἄδικα ἡ Μάννα τὸ γράμμα νὰ τῆς φέρουν.

Κι' ἀπ' ἐκεῖ, ὅπως ἦτανε μιὰ μέρα ἀπελπισμένη, πῆρε τὸ δρόμο δρόμο, σὺν κόρακις στὸν κάμπο, μὲ τὸ κλειδί στὴ ζώστρα, τὰ παπούτσια στὰ χέρια, καὶ πάει γιὰ τὸ Γιώργο της.

Ἦστερ' ἀπὸ μέρες στίς ἐρημιές, στίς σκοτεινιές, γυρνῶντας καὶ ρωτιῶντας, ποὺ ἔσχιζε λόγγους καὶ βουνὰ ἡ μητρικὴ στοργή, καὶ κάμπους τοὺς πηδοῦσε ἡ λαχτάρα καὶ ὁ πόνος, ἔφθασ' ἀπ' ἔξω ἀπ' ἕνα σπῆτι, ποὺ εἶπαν ἐκεῖ μέσα πῶς εἶναι τὸ παιδί της.

Παίρνει τὸ τάμμα τοῦ Χριστοῦ λαμπάδα μοσιλίτικη, τ' ἀνάθεμα τῆς Παναγιάς λιβάνι μοσχολίβανο.

Ἐξύγωσε ἡ ἄραχνη κι' ὄρμησε γιὰ νάμψη, μὰ ὁ σκοπὸς ἀνήμερος τὴν σταματᾷ στὸν τόπο.

«Σκοπέ, σταμάτα τὴν ὄργη σ' καὶ κάμε τόπο νὰ διαβῶ, πῶθαιρα τέσσερα ἡ ἄμοιρη μὲ χῶμ' ἀπ' τὸ Μπιζάνι, τὰ Γιαννιτσὰ, τὴν Τσουμαγιά καὶ τὸ κατακαῖμένο τὸ Κιλκίς, καὶ τώρα τὸ στερνὸ μου, τὴ στερνὴ μ' ἐλπίδα μὲ λάβωμα τὸν ἔχετε αὐτοῦ μέσα γιὰ γιατρεία».

Καὶ τοῦ σκοποῦ ἡ καρδιά μαλάκωσε μὲ μιὰς, τὴν κύταξε στὰ μάτια, ἐστάθη μπρὸς της προσοχῇ, δίχως νὰ νοιώσῃ πῶς ἀπὸ τὸ στόμα τοῦφρυγε ἄθελα μιὰ λέξι: «Ἐμπρός, ἐλεύθερα»

Σὺν πουλὶ φτεροῦγισε καὶ βρέθηκε μὲ μιὰς ἀνάμεσα σ' ἀρρώστους καὶ χιλιοπληγωμένους· καὶ ἡ νοσοκόμα τὴν ρωτᾷ τ' ὄνομα τοῦ γυιοῦ της.

«Γιώργο», βγάνει μιὰ φωνὴ καὶ γελαστὴ κυττάζει δεξιά-ζεσβά μὴν τύχη καὶ στὴ φωνὴ της ἀκουστῆ τ' ἀπόφωνο ἀπ' τὴ λαλιὰ τοῦ χαϊδεμμένου γυιοῦ της. Ἡ νοσοκόμα ἔμεινε σὺν ξυλιασμένη μπρὸς της καὶ μ' ἕνα χαμόγελο τρέχει ἀξυφνηστί.

Σὲ λίγο φτάνουν δυὸ καὶ σκεπάζουν ἕνα νεκρὸ ποὺ σ' ἀκρυνὸ κρεβάτι μόλις ἐξεψύχησε, γιὰ νὰ τὸν βάνουν μέσα σ' ἕνα ξυλοκρέβατο.

Ξεκίνησαν νὰ πᾶνε ἔξω τὸν νεκρὸ καὶ οἱ διπλανοὶ ἀρχίνησαν νὰ κάνουν τὸ σταυρὸ τους στὴ διάβα του τοῦ δόλιου τοῦ παλληκαριοῦ, κ' ἡ χήρα ἡ Μωραΐτισσα γονάτισε ἔμπρός του καὶ σταυροκοπιούνταν μ' ἕνα «ἄχ!» ποὺ ἔβγαλε καὶ τοὺς τοίχους ράισε. Τὰ δάκρυα της χύνουνταν ζεστὸ ποτάμι. Οἱ ἀρρωστοὶ συγκινηθήθηκαν κ' ἡ νοσοκόμα ποὺ σήκωναν κείνον τὸν νεκρὸ λιγώθηκαν στὸ κλάμμα, καὶ τὴ στιγμὴ ποὺ ἡ χήρα, σὺν ἐπερνοῦσαν δίπλα της, εἶπε «ποῦ νᾶναι ὁ γυιός μου τάχα;», δὲ βάσταξαν παρὰ, καθίζοντάς τον χάμου, ξεσκέπασαν τὸ γυιὸ της γιὰ νὰ τ' ἀνάψῃ ἡ μάννα του τὴ νεκρικὴ λαμπάδα μὲ τὸ νεκρολίβανο καὶ γιὰ νὰ ἰδῆ τὸ Γιώργο της ἀπνεκρωμένη ἡ χήρα ἡ Μωραΐτισσα

Π. Κ. ΣΜΥΡΝΙΩΤΗΣ

Μεσολόγγι—Ἀπρίλιος 1916.

Ο ΠΡΟΣΚΟΠΙΣΜΟΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΜΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἡ εὐγενής ιδέα τῆς φιλότατης πατρίδος ἀνέκαθεν, παρὰ τοῖς λαοῖς, πεπολιτισμένοις τε καὶ ἀγροίκοις, ὑπῆρξεν ἱερά, ὑψηλή, γενναία, ποικίλως δὲ καὶ διαιφρόως παρ' αὐτοῖς ὑπεθάλλετο. Μία ταύτης δὲ ἐνδειξίς εἶναι, Ἑλλην Πρῶσκοπε, καὶ ἡ σύστασις καὶ ἐνσάρκωσις τῆς προσκοπικῆς ιδέας, παρὰ πᾶσι τοῖς νεωτέροις πολιτείμασιν. Ἄλλὰ μήπως ἀνιστάμενος εἴη τις ὅτι ὁ προσκοπισμὸς εἶναι καθαρὸν ἐπινόημα τοῦ αἰῶνός μας. Ὁχι. Προσκοπισμὸς ὑπῆρχε καὶ κατὰ τοὺς παλαιούς χρόνους καὶ δὴ καὶ παρ' Ἑλλήσιν, Ἀθηναίοις τε καὶ Σπαρτιάταις καὶ τοῖς Κρησίν, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι δὲν ἔφερεν οὗτος τότε οἷον φέρει νῦν γενικὸν χαρακτῆρα, τὸν τε στρατιωτικὸν ἀλλὰ καὶ τὸν πολιτικὸν συγχρόνως.

Καὶ κατὰ πρῶτον ἐν Ἀθήναις, μανθάνομεν παρὰ τῶν δοκίμων συγγραφέων ὅτι ἡ ιδέα τοῦ προσκοπισμοῦ ὑπῆρχεν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Σόλωνος. Ἄλλ' ἐνταῦθα ὁ προσκοπισμὸς δὲν εἶναι ἀναγκαῖος τῆς πολιτείας θεσμός, εἶναι τι προαιρετικὸν ἢ μᾶλλον τοῦ συρμοῦ δύναται τις νὰ εἴπῃ. Διότι οἱ παῖδες μετὰ τὸ ἔβδομον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἐδιδάσκοντο τὰ γράμματα καὶ μετὰ εἰς τοὺς παιδοτρίβιας παρεδίδοντο, οἷτινες τοῖς νέοις τὴν εὐκαμψίαν ἐδίδασκον, καὶ εἰς τὸν Κιθαριστὴν ἐστελλόντο, ὅστις τὴν εὐκαμψίαν τῆς ψυχῆς ἐπετηδεύετο. Τὴν τοιαύτην καλὴν ἀγωγὴν τῶν νέων ἐπετήρουν οἱ Ἀεροπαγῖται. Ἀπὸ δὲ τοῦ δεκάτου ὀγδοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτῶν μέχρι τοῦ εἰκοστοῦ, ὑπηρετοῦν εἰς τὰς *περιπόλους*, αἵτινες ἦσαν εἶδος πορειῶν ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἀττικὴν, ὅπως ἀκριβῶς σήμερον κάνουν οἱ πρόσκοποι μας. Ἐλέγοντο δὲ καὶ *δροφύλακες*, ὡς τὰ σύνορα τῆς Ἀττικῆς φυλάσσοντες. Μετὰ τοῦτο εἰσῆρχοντο εἰς τὰς τάξεις τοῦ μαχίμου στρατοῦ καὶ ἠδύναντο νὰ ἐκστρατεύσωσι καὶ ἐκτὸς τῆς Ἀττικῆς, ὡς καὶ νὰ μετέχωσιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δήμου, ὅποτε πλέον ἦσαν τέλειοι πολῖται καὶ εἶχον δώση τὸν ὄρκον τοῦ Ἀθηναίου πολίτου καὶ στρατιώτου «οὐ κατασχυνῶ ὅπλα τὰ ἱερά... Ἰστορες Θεοὶ τούτων». Κατὰ ταῦτα δύναται νὰ λεχθῆ ὅτι ὁ ἐν Ἀθήναις προσκοπισμὸς εἶχεν οἷαν μορφήν φέρει καὶ νῦν, μὲ σκοπὸν τὴν διαπαιδαγώγησιν τῶν νέων, ἠθικῶς, στρατιωτικῶς καὶ πολιτικῶς. Ἄλλὰ τὸ πρᾶγμα ἐντελῶς διέφερεν ἐν Σπάρτῃ καὶ Κρήτῃ. Ἐνταῦθα ἡ ἐκπαίδευσις τῶν νέων εἶναι καθαρῶς στρατιωτικὴ, καὶ δὴ καὶ ἀναγκαστικὴ πρᾶξις τοῦ δημοσίου. Ἐξίτηι δὲ διὰ τῆς τοιαύτης διαπαιδαγωγίσεως ἡ πολιτεία νὰ μορφώσῃ ρωμαλαίους στρατιώτας, ἀλλὰ καὶ χρηστοὺς πολίτας. Ἐνταῦθα ὁ παῖς ἀπὸ τοῦ ἔβδομου ἔτους παρελαμβάνετο ὑπὸ τῆς πολιτείας, ἐδιδάσκετο ἄλλίγην ἀνίγνωσιν καὶ γραφὴν καὶ κατόπιν ἐγυμνάζετο εἰς τὴν πολιτικὴν ἀρετὴν καὶ τὴν στρατιωτικὴν πειθαρχίαν. Ἦναγκαζέτο νὰ ζῆ βλον λιτὸν καὶ σκληρόν, τὸ αὐτὸ ἐνδυμα φέρων θέρος τε καὶ χειμῶνος, καὶ ἐπὶ καλαμίνης στρωμνῆς ἀναπαυόμενος. Ἡ σολὴ τοῦ Σπαρτιάτου νέου ἦτο οἷα καὶ ἡ νῦν τῶν προσκόπων, ἀφαιρουμένης τῆς περισκελίδος, ἦν ἀντικαθίστα ὁ ἀκατέργαστος χιτῶν. Ἐφερε πλατύγυρον πῖλον, ἔλαφρά σανδάλια καὶ σκυτάλην εἰς τὴν δεξιάν· οὕτως ὁ νευρὸς Σπαρτιάτης καθημερινῶς ἐγυμνάζε-

το ἐν ταῖς παλαιάστραις. Ὅλως δ' ἀντιθέτως ἐκαλλιεργοῦντο τὰ γράμματα καὶ αἱ τέχναι ἐν Σπάρτῃ, ὑπὸ τῶν δούλων ποῦ καὶ ποῦ. Τὴν ἐπιτήρησιν αὐτῶν εἶχον οἱ παιδονόμοι· τὰ αὐτὰ ποῦ συνέβαινον καὶ ἐν Κρήτῃ.

Ὡς δὲ φαίνεται ἐκ τῶν εἰρημένων, τὸ σύστημα τοῦτο τῆς τε Σπάρτης καὶ τῆς Κρήτης εἶναι ὅλως ἀντίθετον τοῦ τῶν Ἀθηναίων, καθ' ὅσον ἐνταῦθα μὲν μόνον τὸ σῶμα ἀσκεῖται, ἐκεῖ δὲ καὶ ἡ ψυχὴ, καὶ τὸ πνεῦμα, δι' ὃ, αἱ μὲν Ἀθηναῖοι ἀπέβησαν ἡ ἐστία τῶν γραμμάτων, καὶ δὴ ἐπὶ Πελοπόννησον, ἡ δὲ Σπάρτη ἐθανμάσθη διὰ τὴν εἰς τοὺς νόμους τῆς ὑπαικοῆς τῶν τέκνων τῆς Ὁ προσκοπισμὸς ἄρα τῶν Ἀθηναίων συμπίπτει κατὰ τὸν γενικὸν χαρακτῆρα πρὸς τὸν νῦν, ὁ δὲ τῆς Σπάρτης κατὰ τὴν στρατιωτικὴν πειθαρχίαν καὶ τὴν εἰς τὴν πατρίδα ἀφοσίωσιν, καὶ ἐπειδὴ, ἢ τε Σπάρτη καὶ αἱ Ἀθηναῖοι, τῆς Ἑλλάδος χῶραι εἶναι, διὰ τοῦτο ὁ ἐκ τούτων προερχόμενος προσκοπισμὸς συνενοῦμενος, ἀποτελεῖ τὸν Ἑλληνικὸν προσκοπισμὸν. ὅς ἐστὶ ὁ νῦν, ὁ ἐν ξένη χώρα ἀνασταθεῖς, ὅστις πλεονεκεῖ κατὰ τοῦτο ὅτι φέρει χαρακτῆρα καὶ πολιτισμὸν τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος. Ἄρα, Ἑλλην Πρῶσκοπε, ὁ προσκοπισμὸς εἶναι καὶ πάλιν γνήσιον ἐπινόημα τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος, δι' ὃ προσπάθησε τοὺς προγόνους σου νὰ μιμηθῆς καὶ νὰ τοὺς ὑπερβάλῃς μάλιστα, ἀφ' οὗ ἕξῃς εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς Ἐπιστήμης καὶ τοῦ πολιτισμοῦ.

«Ἐθνικὸν Ἐργετήριον» — 13 Μαοτίου

ΧΡ. Μ. ΕΝΙΣΛΕΙΔΗΣ

ΔΥΟ ΔΙΑΣΩΣΕΙΣ ΠΗΓΟΜΕΝΩΝ ΥΦ' ΕΝΟΣ ΠΡΟΣΚΟΠΟΥ

Πληροφορούμεθα ὅτι ὁ δόκιμος πρόσκοπος τῆς τρίτης ὀμάδος Νικόλαος Σωτηρόπουλος, τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα, εὐρισκόμενος εἰς τὸ ἐν τῷ λιμένι μας ὀρμωτῆν ἱστιοφόρον τοῦ πατρός του, εἶδεν ὀθωμανὸν τινα ἐργαζόμενον εἰς πλησίον κειμένην φορηγίδα νὰ πίπτῃ εἰς τὴν θάλασσαν. Ὁ ὀθωμανὸς, μὴ γνωρίζων νὰ κολυμβῆ, θὰ ἐπνίγετο ἀφεικτως, ὅποτε, μὲ καταπληκτικὴν ἐτοιμότητα πνεύματος καὶ γενναιότητος, ὁ μικρὸς πρόσκοπος ρίπτεται εἰς μίαν λέμβον καὶ δι' ἐνὸς σχοινίου κατεφθάνει νὰ σώσῃ τὸν ὀθωμανὸν ἐκ τοῦ βεβαίου θανάτου.

Τὴν ἐπομένην ὁ αὐτὸς πρόσκοπος, παρακολουθῶν τὴν ἐπὶ τῆς προκυμαίας κίνησιν, εἶδε ἐν δεκαετῆς παιδίον νὰ πίπτῃ εἰς τὴν θάλασσαν, συνεπεῖα τοῦ συνωστισμοῦ. Ἀμέσως πάλιν ρίπτεται εἰς τὴν θάλασσαν μὲ τὰ ἐνδύματά του καὶ κατορθώνει νὰ σώσῃ τὸν κινδυνεύοντα μικρόν.

Τὰ ἀνωτέρω ἀνέφερον ὁ πατήρ τοῦ διασωθέντος μικροῦ εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῆς τρίτης ὀμάδος, διότι ὁ γενναῖος πρόσκοπος οὐδὲ κἀν ἀνέφερε ταῦτα εἰς κανένα, φρονῶν ὅτι δὲν ἔκαμῃ τι πλέον τοῦ καθήκοντός του ὡς ἀνθρώπου καὶ ὡς προσκόπου.

Ὁ ἀρχηγὸς τῆς τρίτης ὀμάδος ἀνέφερε δι' ἐκθέσεώς του τὰς δύο ταύτας διασώσεις πρὸς τὸν ἐνταῦθα ἔφορον τῶν ὀμάδων προσκόπων κ. Κασάπην, ὁ ὁποῖος δι' ἀναφορᾶς ἐπρότεινε ὅπως ἀπονεμηθῆ ἔπαινος εἰς τὸν μικρόν γενναῖον πρόσκοπον εἰς γενικὴν ἡμερησίαν διαταγὴν πρὸς τοὺς ὑπανταχοῦ Ἑλληνας προσκόπους.

«Μακεδονία» Θεσσαλονίκης τῆς 19/2 Μαῖου 1916

ΣΩΜΑ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Ἀριθ. 12

ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πανεπιστημίου, ἵνα μεταβῶν ἐν σώματι εἰς τὸν τόπον τῆς ἐπιθεωρήσεως.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 14 Μαρτίου 1916

Ὁ Γεν. Ἐφορος Κ. ΜΕΛΑΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ

Πρὸς τοὺς Ἐφόρους Περιφερειῶν

Ἐν Κερκύρα ἤρχισεν ἐπιδημία Χολέρας. Οἱ ἐκεῖ Πρόσκοποι παρέσχον πολυτίμους ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ἐμβολιασμοῦ. Ἐδειξαν καὶ δεικνύουσι θάρρος μέγα καὶ αὐταπάθειαν.

Συγχαίρω τὸν Ἐφορον Ὁμίδων Κερκύρας κύριον Στεφανίδην, εἰς τὰ εὐγενῆ διδάγματα τοῦ ὁποίου ἀφείλεται ἡ τοιαύτη τῶν Κερκυραίων Προσκόπων εὐγενὴς ἐπιτέλεσις καθήκοντος.

Ἐγγε εἰς τοὺς Κερκυραίους Προσκόπους.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 16 Μαρτίου 1916

Ὁ Γεν. Ἐφορος Κ. ΜΕΛΑΣ

Ἀριθ. 13

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ

Πρὸς τοὺς Ἀρχηγοὺς τῶν Ὁμάδων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς

Εἶνε λίαν ἐνδεχόμενον ὅτι θὰ γίνῃ ἐφέτος ἡ ἀναβληθεῖσα πέρουσι ἐορτῇ ἐπιδόσεως τῶν διασημῶν τοῦ Γεν. Ἀρχηγοῦ εἰς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ Σταδίῳ. Παρακαλῶ ὑμᾶς ὅπως προαίτια φροντίσῃτε νὰ παρουσιασθῶν οἱ ὑφ' ὑμᾶς Πρόσκοποι κανονικῶς καὶ εὐπρεπῶς ἐνδεδυμένοι. Θὰ φέρουν πάντες θεωρῆσιν στολὴν, οὐχὶ δὲ ἐκ χακί φθάνοντος πολλακίς εἰς ζωηρὸν κίτρινον χρῶμα. Ἐὰν πτωχός τις δὲν ἔχη τὰ μέσα νὰ προμηθευθῇ νέαν στολὴν, ἀποταθῆτε εἰς ἐμὲ καὶ θὰ δοκιμάσωμεν νὰ ἐξοικονομηθῇ. Ἐπίσης ἐννοῶ ὅλοι νὰ ἔχουν σάκκον καὶ στήριγμα αὐτοῦ ὡς καὶ ἀορτήρας τῆς ζώνης. Τὰ σειρήνια τῶν ἐνομοταρχῶν θὰ εἶνε ἀκριβῶς σύμφωνα πρὸς τὸν κανονισμόν, νὰ λείπουν δὲ πρόσθετα στολίδια.

Ἄβου νὰ ἐννοήσῃτε καλῶς ὅτι ἡ παράστασις ἐνὸς Σώματος προδίδει τὸν βαθμὸν τῆς πειθαρχίας αὐτοῦ. Ἀδιάφορον ἔαν τὸ Σῶμά μας εἶνε ἐθελοντικόν λόγος περισσοῦτος διὰ νὰ πειθαρχῇ.

Τὴν Κυριακὴν, ὥρα 7.30' π.μ., συγκεντρώσεις ὅλων τῶν Ὁμάδων ἐξωθεν τῶν Βασιλικῶν σταύλων,

Ἀριθ. 14

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ

Πρὸς τοὺς ἀπανταχοῦ Ἑλληνας Προσκόπους ν' ἀναγνωσθῇ ἐν ἐπιθεωρήσει.

Ἐκφράζομεν τὰ θερμὰ συγχαρητήρια ἡμῶν πρὸς τοὺς Προσκόπους τῆς 3ης Ὁμάδος Ἀθηνῶν, Νικόγλου Στέφανον, Μίνδλερ Γεώργ. καὶ Γεωργαντᾶ Ἀνδρέαν διότι, συναντήσαντες καθ' ὁδὸν μητέρα ἀλλόφρονα ἐκ τῆς λύπης καὶ φέρουσαν τὸ ἐτοιμοθάνατον βρέφος τῆς εἰς ἀναζήτησιν ἱατροῦ, ὠδήγησαν αὐτὴν εἰς τὸν σταθμὸν τῶν Α' Βοηθειῶν. Ὁ Πρόσκοπος Νικόγλου ὡς μεγαλείτερος παρέλαβεν εἰς τὴν ἀγκάλην του τὸ πάσχον παιδίον ὑπακούων εἰς μόνον εὐγενὲς αἰσθημα ἐθελοντίας, τὸ ὁποῖον πᾶς Πρόσκοπος ἔχει μέσα εἰς τὴν καρδίαν. Τὸ παιδίον ἀπέθανε καθ' ὁδὸν ἐκ διφθερίτιδος, ὡς ἐπιστοποιήθη, ὁ δὲ γενναῖος Πρόσκοπος προσεβλήθη μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐκ τῆς αὐτῆς νόσου. Εὐτυχῶς, χάρις εἰς τὴν προβλεπτικότητα τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς 3ης Ὁμάδος κ. Ἐφοροῦ Ἀθηνῶν, ὅστις ἀμέσως μετὰ ταῦτα ἐπέβαλε τοὺς ἴνω Προσκόπους εἰς ἀντισηπτικὰς πλύσεις τοῦ φάρυγγος, ἡ προσβολὴ τοῦ Νικόγλου ὑπῆρξεν ἐλαφρὰ, ἐσώθη δ' εὐτυχῶς καὶ διὰ συντόνου θεραπείας.

Ἐγγε εἰς τοὺς γονεῖς καὶ τὸν Ἀρχηγὸν τοιούτων Προσκόπων.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 16 Μαρτίου 1916

Ὁ Γεν. Ἐφορος Κ. ΜΕΛΑΣ

Ἀριθ. 15

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ

Πρὸς τὸν Ἐφορον τῶν Ὁμάδων Ἀθηνῶν

Εὐχαριστῶ ὑμᾶς, κ. Ἐφορε, διὰ τὸ παράστημα τῶν Ὁμάδων Ἀθηνῶν κατὰ τὴν ἐπιθεώρησιν τῆς Κυριακῆς. Ἀτυχῶς, ὁ ἱματισμὸς δὲν εἶνε ὁμοιόμορφος καὶ τοῦτο ἐπιδρᾷ πολὺ ἐπὶ τοῦ παραστήματος

ὄλου τοῦ Σώματος Ἐφ' ὅσον ἢ Ἀποθήκη τοῦ Σώματος ἐσπερεῖτο ὁμοιομόρφου ἰματισμοῦ, ἢ διαφορὰ αὐτῆ ἦτο ἐπιτετραμμένη. Ἐφεξῆς ὅμως παρακαλῶ ὑμᾶς νὰ συστήσητε εἰς τοὺς Ἀρχηγούς μεγίστην προσοχὴν περὶ τὴν στολὴν καὶ ἐξάρτησιν. Ἀπλὴ σύγκρισις τῶν τιμῶν τῆς Ἀποθήκης ἀπὸ τῶν τοῦ Ἐμπορίου ἀποδεικνύει πόσον συμφερωτέρον θὰ εἶνε εἰς τοὺς Προσκόπους νὰ προμηθεύωνται τὰ εἶδη ἐκ τῆς Ἀποθήκης τοῦ Σώματος. Πρέπει οἱ Ἀρχηγοὶ νὰ προσέξουν πολὺ εἰς τὸ μέλλον.

Σᾶς παρακαλῶ ὅπως εὐαρεστούμενος διαβιβάσητε τὰς εὐχαριστίας μου εἰς τοὺς Ἀρχηγούς Λοχαγούς Περδικιάν, Ζαλοκώσταν καὶ Καρατζᾶν.

Μετὰ πολλῶν φιλικῶν αἰσθημάτων,

Ὁ Γεν. Ἐφορος Κ. ΜΕΛΑΣ

Ἐν Ἀθήναις, τῆ 26 Μαρτίου 1916

Ἀριθ. 16

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ

Πρὸς τοὺς Ἐφόρους Ὁμάδων

Συνιστῶμεν θερμῶς ν' ἀκολουθήσητε τὸ παράδειγμα τοῦ Ἐφόρου Ὁμάδων Λέσβου κ. Δουβαλέλλη. Ἡ ἐργασία του, συστηματικὴ καὶ ἐπίμονος, φέρει λαμπροὺς καρπούς.

Ἰδίᾳ ἢ τελευταία ἄσκησις δημοσίας ἀπαγγελίας τῶν Προσκόπων του εἶνε ἀξία συγχαρητηρίων, ὡς ἐκπληροῦσα ἓνα τῶν κυριωτέρων σκοπῶν τοῦ Προσκοπισμοῦ, τὸ «ἐλευθέρως ἐκφράζεσθαι».

Συγχαίρω, ἐπὶ τῇ ἐνκαιρίᾳ ταύτῃ, τὸν Ἐφορον Ὁμάδων Λέσβου.

Ἐν Ἀθήναις, τῆ 24 Μαρτίου 1916

Ὁ Γεν. Ἐφορος Κ. ΜΕΛΑΣ

Ἀριθ. 17

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ

Πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Π. Ἐπιτροπῆς Καρλοβασιῶν Σάμου

Ἐκφράζομεν πρὸς ὑμᾶς τὰ θερμὰ συγχαρητηρίου μας διὰ τὴν ὑπὲρ τῶν ὑφ' ὑμᾶς Προσκόπων συλλογὴν ἐράνων διὰ τὰς πτωχὰς οικογενεῖας τῶν ὑπὲρ πατρίδος πεσόντων. Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς ὅπως διαβιβάσητε τὰ συγχαρητηρία μου εἰς τοὺς καλοὺς σας Προσκόπους.

Συγχαίρω τὸν Πρόσκοπον Καρλοβασιῶν Σιδέρην Χριστόδουλον διότι χάρις εἰς τὴν ἔγκαιρον καὶ τελεί-

ως Προσκοπικὴν ἐπέμβασίν του ἔσωσεν ἐκ τοῦ βεβραίου θανάτου κοράσιον δηλητηριασθέν.

Ἐν Ἀθήναις, τῆ 16 Ἀπριλίου 1916

Ὁ Γεν. Ἐφορος Κ. ΜΕΛΑΣ

Ἀριθ. 18

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ

Πρὸς τοὺς Ἐφόρους Ὁμάδος καὶ Ἀρχηγούς αὐτῶν.

Ἀποστέλλω εἰς ὑμᾶς μίαν σύντομον ἔκκλησιν πρὸς τοὺς γονεῖς τῶν Προσκόπων σας. Σᾶς παρακαλῶ νὰ στείλητε ἀνὰ μίαν ἀπ' εὐθείας πρὸς ἕκαστον γονεῖα ἢ κηδεμόνα. Σᾶς παρακαλῶ εἰς τοὺς τόσους κόπους, τοὺς ὁποίους ἀφεροῦτε εἰς τὸ ἔργον τοῦ Προσκοπισμοῦ, νὰ προσθέσητε καὶ τὸν ἀκόλουθον: Συγκαλέσατε μίαν Κυριακὴν τοὺς γονεῖς τῶν Προσκόπων τῆς Ὁμάδος σας καὶ ἐξηγήσατε, συζητήσατε μετ' αὐτῶν τὰ τοῦ Προσκοπισμοῦ.

Ἐπιστήσατε μᾶλλον τὴν προσοχὴν σας εἰς τὴν προμηθειαν τῆς στολῆς καὶ ἐξαρτήσεως.

α) Νὰ εἶνε ὁμοιομορφα καὶ κανονικά.

β) Νὰ μὴ τὰ φέρουν οἱ Πρόσκοποι προτοῦ γείνων δόκιμοι, ἦτοι δώσουν τὸν ὄρκον.

γ) Νὰ μὴ τὰ προμηθεύηται ὁ Πρόσκοπος ὅλα μαζὶ διότι ἐπιβαρύνονται ὑπερβολικὰ οἱ γονεῖς

Παρακαλῶ νὰ μὲ τηρήσητε ἐνήμερον τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς Ἐγκυκλίου. Διὰ τῶν πληροφοριῶν σας θὰ σχηματίσωμεν ἰδέαν ἐπὶ τῆς ψυχολογίας τῶν γονέων διὰ νὰ ἐνεργοῦμεν ἀναλόγως.

Ἐν Ἀθήναις, τῆ 16 Ἀπριλίου 1916

Ὁ Γεν. Ἐφορος Κ. ΜΕΛΑΣ

Ἀριθ. 19

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ

Ν' ἀναγνωσθῇ ἐν ἐπιθεωρήσει εἰς ἐκάστην Ὁμάδα Προσκόπων.

Ὁ Πρόσκοπος Θεσσαλονίκης Σωτηρόπουλος Νικ. δὶς ἐν διαστήματι εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν ἠτύχησε νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν πνιγομένων ἀνθρώπων. Τὴν πρώτην ἔσωσε ἄνδρα Ὀθωμανὸν πεσόντα εἰς τὴν θάλασσαν ἐν τῷ λιμένι Θεσσαλονίκης καὶ τὴν δευτέραν παιδίον ὀλισθησαν ἐκ τῆς προκυμαίας πρὸς σωτηρίαν τοῦ ὁποίου ὁ γενναῖος Πρόσκοπος δὲν ἐδίστασε νὰ πέσῃ μετὰ τὰ ἐνδύματά του εἰς τὴν θάλασσαν.

Λυποῦμαι διότι ἀκόμη δὲν ἔχει καθιερωθῆ τὸ μετάλλιον ἀνδρείας διὰ τοὺς Προσκόπους. Ἄς εἶναι βέβαιος ὁ Σωτηρόπουλος ὅτι ὅποτιαν τοῦτο καθιερωθῆ θὰ κοσμήσῃ τὸ στήθος του τὸ ὅποιον, εἰς κρινώμεν

ἐκ τῶν γενναίων τούτων πράξεών τιν' ἀναμφιβόλως
θὰ κοσμήσουν βραδύτερον καὶ ἄλλα τοιαῦτα.

Δραττόμεθα τῆς εὐκαιρίας ὅπως συγχαρῶμεν καὶ
αὐθις τὸν Ἐφορον τῶν Ὁμάδων Θεσσαλονίκης κ.
Κασάπην τὸν τοιαῦτα γενναῖα καὶ ἱπποτικὰ αἰσθή-
ματα εἰς τοὺς Προσκόπους ἐμπνέοντα.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 25 Ἀπριλίου 1916

Ὁ Γεν. Ἐφορος Κ. ΜΕΛΑΣ

Ἀριθ. 20

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ

Πρὸς τοὺς κ.κ. Ἐφόρους καὶ Ἀρχηγούς.

Ἐν Καρλοβασίῳ Σάμου οἱ Πρόσκοποι λίαν ἐπι-
τυχῶς ἐδίδαξαν τὸ μικρὸν Προσκοπικὸν δραμάτιον

« ὁ Προσκοπισμὸς » τὸ ὁποῖον τόσον ἐπιτυχῶς συν-
έγραψεν ὁ Ἀρχηγὸς Ὁμάδος Ἀθηνῶν κ. Οἶγος
Ἀραβαντινός.

Συνιστῶμεν θερμῶς εἰς ὅλους τοὺς Ἀρχηγούς νὰ
τὸ διδάξουν ἀπὸ σκηνῆς μετὰ τοὺς Προσκόπους τῶν.
Ἀφ' ἑνὸς θὰ συνηθείσουν οἱ Πρόσκοποι νὰ ὁμιλοῦν
ἐνώπιον τοῦ κοινοῦ, καὶ τοῦτο συντελεῖ πολὺ εἰς τὴν
μετὰ σαφηνείας ἐκθεσὶν ἰδεῶν καὶ σκέψεων ἐνώπιον
ἄλλου.

Ἀφ' ἑτέρου θὰ μάθῃ τὸ ἀκροατήριον ἐν λίαν δια-
σκεδαστικῇ παρουσίᾳ τί εἶναι Προσκοπισμὸς, τὰ
δὲ ταμεῖα τῶν Ὁμάδων θὰ εἰσπράξουν ἔστω καὶ
μικρὰ ποσά, ἀλλὰ πάντως κερδισθέντα διὰ τοῦ κόπου
τῶν Προσκόπων τῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 23 Ἀπριλίου 1916

Ὁ Γεν. Ἐφορος Κ. ΜΕΛΑΣ

ΟΙ ΚΑΤΩΘΙ ΠΡΟΣΚΟΠΟΙ ΑΘΗΝΩΝ ΕΛΑΒΟΝ ΤΑ ΕΞΗΣ ΠΤΥΧΙΑ :

Ποδηλάτου

Καρτέσης Φραγκοῦλης
Παγώνης Κυριακῆς
Ράνιος Σπ.
Γεωργιάντης Ι.
Δαλάκος Σπ.
Σταθερὸς Νικ.
Δημαρᾶς Δημ.
Μελᾶς Γεώργ.
Παπισπυρόπουλος Θ.
Ρούσιος Νικ.
Τριανταφύλλου Γ.
Κωνσταντινίδης Κ.
Ἐμπεδοκλῆς Σ.
Ἐμπεδοκλῆς Π.
Παπαδιαμαντιόπουλος Ε.
Μελᾶς Μ.
Καλλέργης Α.
Ἀργυρόπουλος Κ.
Ἀποστολάκης
Βαφιαδάκης Δ.
Ραϊτσιδης Π.

Ναυαγοσώστου

Κοντογιάννης Ν.

Μαγείρου

Χατζόπουλος Ἡλίας
Σάμιος Θεόδωρος
Περσιδης Σπύρος

Τηλεγραφετοῦ

Ἡσαΐας Παπαγεωργίου (Ἐπαναλ.)

Σηματοτηλεγραφετοῦ

Μίνδλερ Γεώργιος
Παπαδόπουλος Μιχαήλ

Κοντογιάννης Νικ.

Γορτσιδης Λουκιανός

Ἡσαΐας Παπαγεωργίου (Ἐπαναλ.)

Σιδηρουργοῦ

Μαρίνος Διονύσιος

Στενογράφου

Μαυράκη Ἑλένη

Τυμπανιστοῦ

Σκουλάτος Β.

Οἰκονομόπουλος Κ.

Δημητριάδης Α.

Σταμίσης Ἀθ.

Μαμοῦζης Ἰω.

Κουκούλης Π.

Βιτάλης Π.

Βιτσώρης Γ.

Βιτσώρης Δ.

Σαρρῆς Β. (Ἐπαναλ.)

Κοροπούλης Ν. »

Σαλπικιοῦ

Βιτσώρης Γ.

Σταμίσης Ν.

Γαλιάτσος Γ.

Μῶρος Ι. (Ἐπαναλ.)

Γραφέως

Μίνδλερ Γ.

Νικόγλου Σ.

Σάμιος Ἀλ.

Κουκούλης Π.

Μαυράκης Δ.

Δημητριάδης Ζ.

Βεντούρης Σ.

Σαλίμπας Φ.

Νέγκας Δ.

Γεωργιάντης Ἀν.

Παπαδόπουλος Μ. (Ἐπαναλ.)

Κοροπούλης Ν. »

Πάντος Ρήγας »

Κοντογιάννης Ν. »

Βιτσώρης Γ. »

Περσιδης Σ. »

Σάμιος Θεόδ. »

Διερμηνέως

Κοντογιάννης Ι. Ἀγγλικῆς

Ἀντωνόπουλος Π. »

Κατσιμίδης Κ. »

Κοντογιάννης Ν. Γαλλικῆς

Παπαδόπουλος Μ. »

(Ἐπαναλ.)

Νικόγλου Στ. Γαλλικῆς-Γερμανικῆς

Πάντος Δ. » Ἀγγλικῆς

Πάντος Ρήγας » »

Κοροπούλης Ν. » »

Νικολόπουλος Η. »

Διερμηνέως

Γ. Γαλιατσάτος Γαλλικ.-Ρουμανικῆς

Χ. Τρωγιάνος » »

Μουσικοῦ

Χριστοδούλου Χρ. Φωνητικῆ

Βεντούρης Στ. Μανδολίνον

Νικόγλου Στ. Τετράχορδον

Σελοποιοῦ

Μῶρος Ἰάσων

ΠΡΟΣΚΟΠΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἡ Ἐπιθεώρησις τοῦ Σώματος Ἑλλήνων Προσκόπων Ἀθηνῶν.

Κατόπιν διαταγῆς τοῦ Ἐφόρου Ὁμάδων κ. Μάρκου Μίνδλερ, δλόκληρον τὸ Σῶμα τῶν Ἑλλήνων Προσκόπων Ἀθηνῶν παρετάθη τὴν 20 τρέχ. πρὸς ἐπιθεώρησιν εἰς τὸ πεδίον τοῦ Ἄρεως.

Τὸ Σῶμα, σύμφωνα μετὰ τὴν διαταγὴν, ἀπετέλεσε Τάγμα πλήρες μετὰ τὰς ἀναλόγους ὑποδιαιρέσεις λόχων καὶ διμοιριῶν.

Τὸ γενικὸν πρόσταγμα εἶχεν ὁ Ἐφορος Ὁμάδων μετὰ ὑπασπιστὴν τὸν ἀρχηγὸν τῆς 8ης Ο. Α. Α. κ. Λ. Πτέρην, ὡς Λοχαγοὶ δὲ ὠρίσθησαν τοῦ μὲν 1ου Λόχου ὁ κ. Περδικιᾶς, Ἀρχ. τῆς 9ης Ο., μετὰ διμοιρίτας τοὺς Ὑπαρχηγούς κ.κ. Ἡσαΐην, Φωτόπουλον καὶ Θωμόπουλον, τοῦ 2ου Λόχου ὁ κ. Ζαλοκώστας τῆς 8ης Ο. Α. μετὰ διμοιρίτας τοὺς κ.κ. Βιτωρόπουλον, Διαιτισμῶν καὶ Κοτζάμπασην, καὶ τέλος τοῦ 3ου Λόχου ὁ κ. Καρατζᾶς τῆς Ο. Α. μετὰ διμοιρίτας τοὺς κ.κ. Γεωργαντόπουλον καὶ Κοντογιάννην.

Τὴν 8 π.μ. 230 πρόσκοποι παρετάθησαν ὄπισθεν τῶν Ἀνακτορικῶν Σταύλων καὶ ἔλαβον τὰς θέσεις των, ἐξεκίνησαν μετὰ τοὺς ποδηλάτας καὶ σαλπικτῆς καὶ τυμπανιστῆς ἐπὶ κεφαλῆς εἰς φάλαγγα κατὰ τετραδάς πρὸς τὸ πεδίον τοῦ Ἄρεως, ἐκεῖ δὲ ταχθέντες εἰς ἀνεπτυγμένην παρατάξιν ἀνέμενον τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Γεν. Ἐφόρου κ. Κ. Μελά καὶ τοῦ Δ. Συμβουλίου.

Τὴν 10.30 π.μ. ὁ κ. Μελάς μετὰ τοῦ Προέδρου κ. Βασιλείου καὶ τοῦ κ. Νεγρεπόντη καταφθάνουν ἐπ' αὐτοκινήτου, ἀμέσως δὲ ὁ κ. Ἐφορος ἀναφέρει πρὸς τὸν Γεν. Ἐφορον τὰ τῆς παρατάξεως καὶ κατόπιν ἄρχεται ἡ ἐπιθεώρησις.

Ὁ κ. Μελάς ἐπιθεωρεῖ τὰ πάντα, κάμνει ἐρωτήσεις, σημειώνει εἰς μερικὸς μετὰ ὅλην τὴν εὐγένειαν τὸ ἀκανόνιστον τῆς στολῆς, παροτρύνει ἄλλους δι' ἀπόκτησιν πτυχίων κλπ.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐπιθεωρήσεως, τὸ Σῶμα ἐκ τῆς ἀνεπτυγμένης παρατάξεως λαμβάνει τὸν σχηματισμὸν τῆς φάλαγγος κατὰ διμοιρίας καὶ μετὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ Ἐφόρου «Πυκνώσατε τὴν φάλαγγα» ἡ φάλαγξ κάμνει μεταβολὴν καὶ πυκνοῦται διὰ τὴν ἐκκινήσιν καὶ πάλιν ἐτοιμὴ πρὸς παρέλασιν.

Ὁ Γεν. Ἐφορος καὶ τὰ μέλη τοῦ Δ. Συμβουλίου λαμβάνουσι τὴν ὀρισθεῖσαν πλησίον τῶν δεικτῶν προσκόπων θέσιν· μετὰ τὸ πρόσταγμα δὲ τοῦ Ἐφόρου «Ἐμπρὸς πρὸς παρέλασιν, ὀδηγὸς δεξιᾶ, μᾶρος», ἡ φάλαγξ ἐκκινεῖ ρυθμικώτατα εἰς φάλαγγα κατὰ διμοιρίας. Πρὸ τοῦ Γ. Ἐφόρου καὶ Δ. Συμβουλίου ἐκαστὴ διμοιρία χαιρετᾷ διὰ στομίου κεφαλῆς. Αἱ διμοιρίαι ἐβάδιζαν κανονικώτατα καὶ μετὰ τελείαν ὑγιάν, τοῦτο δ' ὀφείλεται τόσον εἰς τοὺς κ.κ. Ἀρχηγούς ὅσον καὶ εἰς τοὺς Ὑπαρχηγούς αὐτῶν.

Τὴν παρέλασιν παρηκολούθησε πολὺ πλῆθος, ὁ Ἀρχηγὸς κ. Νικουλάκος τῆς 8ης Ο. Α. Α. καὶ ὁ

Ἀρχηγὸς τῶν Προσκόπων Νέας Ὑόρκης, οἵτινες ἔλαβον τιμητικὴν παρὰ τοῦ Γ. Ἐφόρου θέσιν.

Ὁ Γ. Ἐφορος καὶ τὸ Συμβούλιον συνεχώρησαν τὸν κ. Μίνδλερ καὶ τοὺς Ἀρχηγούς διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς παρελάσεως. Μετὰ ταῦτα τὸ Σῶμα, μετὰ τὴν ἰδίαν καὶ πάλιν διάταξιν, ἐπανῆλθε διὰ τῶν ὁδῶν Πατησίων καὶ Σταδίου εἰς τὸ Κέντρον, ἔνθα καὶ διελύθη.

Α. ΠΤΕΡΗΣ

Ἡ ὀρκωμοσία τῶν Προσκόπων Θεσσαλονίκης.

Χθὲς τὴν 11 π. μ. ἐγένετο ἡ τελετὴ τῆς ὀρκωμοσίας τῆς 3ης ὀμάδος τῶν Προσκόπων Θεσσαλονίκης ἐν τῷ γυμναστηρίῳ τοῦ «Ἡρωαλέους», ὅπερ ἀπὸ τῆς πρώτης οἱ πρόσκοποι ὑπὸ τὰς ὀδηγίας τοῦ Ἐφόρου κ. Κασάπη διεκόσμησαν λαμπρότατα.

Τὴν τελετὴν ἐτίμησαν ὁ Εἰσαγγελεὺς τῶν Ἐφετῶν κ. Ρωμᾶνος, ὁ διοικητὴς τῆς Χωροφυλακῆς κ. Γρουπάκης, ὁ Ἀντισυνταγματάρχης τοῦ Μηχανικοῦ κ. Κάκιαβας, κωλυθέντος τοῦ στρατηγοῦ κ. Μοσχοπούλου λόγῳ ὑπηρεσίας, ὁ διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας κ. Νυδριώτης, ὁ γενικὸς ἐπιθεωρητὴς τῆς Παιδείας κ. Χαννέλης. Ἐπίσης παρέστησαν καὶ ἡ ἐρίτιμος κ. Μοσχοπούλου, ἡ κ. Μπήτσιου, ἡ κ. Τανταλίδου, καὶ πολλοὶ ἄλλοι κυρίαι τῆς ἀνωτέρας τάξεως τῆς πόλεως μας.

Τὴν 11ην ἀκριβῶς, ἠχοῦσης τῆς σάλπιγγος, ὑψοῦται ἡ σημαία ἐπὶ τοῦ κοντοῦ, τοποθετηθέντος εἰς τὸ μέσον τοῦ στίβου, ἐνῶ οἱ πρόσκοποι παρουσιάζουν ὅπλα, οἱ στρατιωτικοὶ ἴστανται εἰς προσοχὴν καὶ οἱ πολῖται ἀποκαλύπτονται.

Ὁ Πρόεδρος τῆς περιφερειακῆς ἐπιτροπῆς κ. Σοφ. Τριανταφυλλίδης, δικηγόρος, λαμβάνει θέσιν ἐναντι τῆς συγκεντρώσεως καὶ ὀμιλεῖ μετὰ τῆς διακρινοῦσης αὐτὸν εὐγλωττίας.

Εὐχαριστεῖ τοὺς τιμήσαντας διὰ τῆς παρουσίας των τὴν ἐθνοπρεπῆ ταύτην ἑορτὴν, ἐπίσης τοὺς γονεῖς καὶ κηδεμόνας τῶν προσκόπων, ὅσοι ἔσπευσαν διὰ τῶν τέκνων των νὰ ἐνισχύσουν τὴν ἰδέαν τοῦ προσκοπισμοῦ. Κατόπιν, ἀναλύων τὰ περὶ γενέσεως τοῦ προσκοπισμοῦ ἐν Ἑλλάδι, παραλληλίζει αὐτὸν πρὸς τὴν μόρφωσιν ἢ λαμβάνουν τὰ τέκνα εἰς τὰ σχολεῖα τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως. Τὴν μόρφωσιν ταύτην παρ' ἡμῶν θεωρεῖ ἑλλιπῆ, ὡς θεωρεῖ ἑλλιπῆ καὶ τὴν οἰκογενειακὴν ἀνατροφὴν.

Τὸν προσκοπισμὸν ὁ ρήτωρ θεωρεῖ ὡς ἀναπόσπαστον τῆς μορφώσεως ἢ λαμβάνει εἰς τὸ σχολεῖον ὁ μαθητὴς, δεδομένου ὅτι διὰ τοῦτου ἀποκτᾷ παρατηρητικότητα, διανοητικότητα καὶ αὐτενέργειαν εἰς τὰς πράξεις καὶ ἀποφαίνεται ὅτι ἐν γένει διὰ κάθε νέον οἰασθῆποτε κοινωνικῆς τάξεως ὁ προσκοπισμὸς ἐρχεται νὰ συμπληρώσῃ τὸ ὅλον του καὶ νὰ καταρτίσῃ τοῦτον ἀντάξιν τῆς ἀποστολῆς του. Ὁ προσκοπισμὸς ἐνέχει καὶ κοινωνικὴν ἰσοπέδωσιν, διδάσκει δ' ἐπὶ πλέον τὴν πρὸς τὸν πλησίον βοήθειαν καὶ προετοι-

μάξει τὸν Ἑλληνόπαιδα πρόσκοπον ὅπως ἀποδώσῃ αὐτὸν ἐν πλήρει καταρτίσει ὡς ὑπερασπιστὴν τῆς Πατρίδος του.

Περαινῶν τὸν λόγον τοῦ ὁ ρήτωρ, δίδει τὸ σύνθημα ζητωκραυγῶν ὑπὲρ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, εἰς τὸ ἄκουσμα τοῦ ὁποίου οἱ παριστάμενοι ἐσκοποῦν εἰς ζητωκραυγὰς, μετὰ τὸ πέρας δ' αὐτῶν ὁ κ. Τριανταφυλλίδης συνιστᾷ εἰς τοὺς παρισταμένους ὅπως καταβάλωσι φιλότιμον προσπάθειαν πρὸς διάδοσιν τοῦ προσκοπισμοῦ, εἰς δὲ τοὺς πρόσκοπους νὰ φιλοτιμῶνται ἵνα εἴνε συνεπεῖς πρὸς τὰ καθήκοντα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις των.

Τὸν λόγον τοῦ κ. Τριανταφυλλίδου ἐκάλυψαν ζωηρὰ χειροκροτήματα, ἐδέχθη δὲ ὁ ρήτωρ τὰ θερμὰ συγχαρητήρια τῶν παρισταμένων.

Εὐθὺς μετὰ τὸν λόγον τοῦ κ. Τριανταφυλλίδου ἔλαβε τὸν λόγον ὁ ἀντισημαματόρχης κ. Κάκκαβος ὅστις εἶπε τὰ ἑξῆς: «Ὁ Στρατηγὸς Διοικητῆς τοῦ Γ. Σώματος Στρατοῦ, κωλυόμενος κατὰ τὴν ὥραν ταύτην διὰ λόγους σοβαρᾶς ὑπηρεσίας, ἀνέθεσεν εἰς ἐμὲ τὴν ἐντολήν νὰ διαβιβάσω τὰς ἀρίστας συμπαθείας του πρὸς τὸν προσκοπισμὸν καὶ νὰ εὐχηθῶ εἰς τοὺς πρόσκοπους τὴν εὐδόκιμον ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν.

Εἶτα ἡ ὥραία συγκέντρωσις διελύθη.

«Μακεδονία» Θεσσαλονίκης τῆς 19/2 Μαΐου 1916

Ἡ χθεσινὴ ἐπιθεώρησις τῶν πρόσκοπων.

Χθὲς τὸ πρωτὶ, εἰς τὸ πεδίον τοῦ Ἄρως διεξήχθη ἡ προαγγελθεῖσα γενικὴ ἐπιθεώρησις τῶν πρόσκοπων Ἀθηνῶν, ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου κ. Κ. Μελά, παρισταμένου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ προέδρου αὐτοῦ κ. Μ. Νεγρεπόντη.

Ἡ ἐπιθεώρησις ἦτο λεπτομερεσιτάτη καὶ ἐγένετο συμφώνως πρὸς τὸν κανονισμὸν τῶν ἀσκήσεων.

Τὸ σῶμα τῶν πρόσκοπων παρετάχθη εἰς ἀνεπτυγμένην φάλαγγα τάγματος ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ἐφόρου κ. Μ. Μίνδλερ καὶ τῶν λοχαγῶν κ. κ. Περγικέα Ζαλακώστα καὶ Καρατζᾶ.

Ὁ Γεν. Ἐφορὸς προσῆλθε τὴν 10 ἐπ' αὐτοκινήτου, ἐπεθεώρησε δὲ τὸ παρατεταγμένον τάγμα ζητήσας λεπτομερεῖς πληροφορίας περὶ τῶν προόδων τῶν πρόσκοπων, τῶν ἀποκηθέντων πτυχίων καὶ ἐν γένει τῆς εἰς τὰ μαθήματα καὶ τὸν προσκοπισμὸν ἐπιδόσεως τῶν.

Κατόπιν, τὸ σῶμα τῶν πρόσκοπων παρήλασε κατὰ φάλαγγα λόγων καὶ διμοιρίας ἐνώπιον τοῦ γενικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Μετὰ τὴν παρέλασιν τὸ Σῶμα ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, ὅπου πρὸ τῆς διελεύσεως ἐξεφράσθη εἰς τοὺς Πρόσκοπους διὰ τῶν λοχαγῶν τῶν ἡ εὐαρέσκεια τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου καὶ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

«Ἀκρόπολις» — 21 Μαγτίου

Οἱ πρόσκοποι εἰς τὰς δένδροφυτείας.

Οἱ πρόσκοποι χθὲς ὑπὸ ἄλλην μορφήν παρουσιάσθησαν. Ἀντὶ κοντοῦ, φέροντες ἀνὰ ἓνα κᾶδον πυ-

ροσβεστικὸν, ἐθεάθησαν πορευόμενοι πρὸς τὴν ὁδὸν Ἀκροπόλεως. Οἱ παρακολουθήσαντες αὐτοὺς περιεργοὶ τοὺς εἶδον συναντηθέντας πέραν τῶν Φυλακῶν Σωκράτους μὲ ἐν μέγα βυτίον αὐτοκίνητον τοῦ Δήμου, τὸ ὁποῖον ἐντὸς δύο περιόπου ὠρῶν ἐξεκένωσαν, ποτίσαντες χίλια περίπου δένδρῦλλα, κινδυνεύσαντα νὰ καταστραφῶσιν ἐκ τῆς ξηρασίας. Ἐργασία τοιαύτη ἢ ὁποία καὶ τὴν ὑγείαν τῶν καλῶν αὐτῶν παιδιῶν ἰσχυροποιεῖ καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὰ δένδρα καὶ τὰ δάση αὐξάνει, εὐχάριστον εἶνε ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ ἐθνωφελοῦς αὐτοῦ Σώματος δὲν παραμελεῖται.

«Ἐμπρὸς» — 1 Ἀπριλίου

Φιλοδοσικὴ ἐργασία

Περατωθείσης τῆς χρονικῆς περιόδου τῆς καταδιώξεως τῶν καμπῶν, τῶν καταστρεπτικῶν αὐτῶν ἐντόμων τῶν πεύκων, ἀνέλαβον φιλοτίμως διάφορα συνεργεῖα πρόσκοπων ἐκ τῶν Ἀθηναϊκῶν ὁμάδων τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν ὑπ' αὐτῶν φυτευθέντων δασυλλίων ἀπὸ τὰ περισφίγγαντα τὰς τρυφεράς αὐτῶν ρίζας ἄγρια φυτὰ καὶ τὰς ἀκάνθιας. Ἡ ἀρχὴ ἐγένετο ἀπὸ τῆς παρελθούσης Πέμπτης ἀπὸ τοῦ ὑπὸ τὰς φυλακᾶς Σωκράτους δασυλλίου, εἰς τὸ ὁποῖον εἰργάσθησαν ἐφ' ὀλόκληρον τὴν μεταμεσημβρίαν ὀπλισμένοι διὰ πτυσοκαπανῶν καὶ πελέκων μικρῶν προσκοπικῶν. Κατὰ τὰς πληροφορίας τῶν ἐργασθέντων εἰς τὴν καταδίωξιν τῶν καμπῶν πρόσκοπων, αὐταὶ τὸ ἔτος τοῦτο ἦσαν κατὰ πολὺ ἡλαττωμένα, εὐρέθη δὲ τελείως ἀπηλλαγμένους τοιοῦτων ὁ ὑπὸ τὴν ἐπιμέλειαν τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων διατελῶν ἐκτεταμένους πευκῶν ἄνωθεν τοῦ Σταδίου. Ἐξ ἀντιθέτου, πάντα σχεδὸν τὰ πευκόδενδρα ἰδιωτικῶν κήπων καὶ τινῶν καταστημάτων ἔχουσιν ἀφεθῆ εἰς τὴν τύχην των.

«Νέα Ἡμέρα» — 13 Μαγτίου

Προσκοπικὰ

Πρόσκοποι μετ' ἄλλων μαθητῶν σχολείου ἐξέδραμον μέχρι τοῦ μνημείου τοῦ Φιλοπάππου, κάτωθεν τοῦ ὁποίου ὑπάρχει τὸ μικρὸν δάσος τῶν πεύκων.

— Οἱ πρόσκοποι ἐπὶ ὥραν ὀλόκληρον κατέγιναν εἰς τὸν καθαρισμὸν τοῦ μικροῦ πευκῶνος.

— Κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην κατέφθασε καὶ ἡ Βασίλισσα, ἣτις ἐπήνεσε τὴν φιλότιμον προσπάθειαν τῶν πρόσκοπων.

«Ἐστία» — 3 Ἀπριλίου

Ἀμαρούσιον. — Ἡ 19ῃ δμᾶς πρόσκοπων (Ἀμαρουσίου—Κηφισσίας) ὑπὸ τὸν ἀρχηγείοντα ὑπαρχηγόν τῆς κ. Μ. Πρόκον ἐξέδραμον εἰς Μελισσία. Τὴν ἐκδρομὴν ταύτην ἐτίμησε διὰ τῆς παρουσίας του ὁ ἀρχηγὸς τῆς 6ης ὁμάδος Ἀλεξανδρείας κ. Λεων. Πτέρης, ὅστις συνεχάρη θερμότερα τὸν ὑπαρχηγόν κ. Μ. Πρόκον διὰ τὴν τελείαν ὁμάδα ἣς προΐσταται. Ἄφροῦ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν οἱ πρόσκοποι ἔμειναν ἐκεῖ παιζόντες, ἀσκούμενοι εἰς διάφορα χοῦσματα

πράγματα και διασκεδάζοντες και φωτογραφούμενοι επανήθλον την 6 μ. μ.

«Περιοδικὸν Ἑλλάς» — 20 Μαρτίου

Ἡ Προσκοποπούλες.

Ἐξήλεψαν τὰ κορίτσια τοὺς προσκόπους και ἄρχισαν λίγο-λίγο νὰ τοὺς μιμοῦνται. Πέρση ντεμπουτάρανε καμμιὰ δεκαριά. Φέτος ἔγινε ἓνα ολόκληρο σῶμα ἀπὸ θηλυκοὺς προσκόπους. Ἐχουν κι' αὐτὲς ἐξ ἴσου ἱερὰν ἀποστολὴν ὅπως και οἱ συνάδελφοί των. Ἰερωτέρα μποροῦμε νὰ ποῦμε.

Εἶναι ἀξιοθέατες ἢ προσκοποῦλες. Ἐχουν ἀπάνω τους τόσο μπρῖο, ὥστε νομίζει κανεὶς ὅτι χρόνια ἔζησαν τὴν ζωὴ τοῦ προσκόπου. Πολλὰ χρόνια. Περνᾶνε υπερήφανες ἀπὸ τοὺς κεντρικοὺς δρόμους. Κι' ὁ κόσμος τῆς θαυμάζει κι' ὁ κόσμος τῆς ἐπικροτεῖ και μὲ ἐνθουσιασμό τὰς ὑποδέχεται ὁ κόσμος.

«Ἀκρόπολις» — 23 Μαρτίου

Ἀθηναϊκὰ Προσκοπικά.

Συμφώνως τῇ ἡμερησίᾳ διαταγῇ τοῦ ἐφόρου κ. Μ. Μίνδλερ, πᾶσαι αἱ ὀμάδες συνηθροίσθησαν τὴν 25 Μαρτίου περὶ τὴν 8 π. μ. ἐν πλήρει ἐξαρτίσει εἰς τὰ Γραφεῖα. Ἀφοῦ ἔδωσαν ἀναφορὰν ἀπάντων ἱεραρχικῶς και ἐπιθεωρηθέντες ὑπὸ τοῦ κ. Μίνδλερ, ἀνεχώρησαν παραταχθέντες εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος. Περὶ τὴν 10ην οἱ σαλπικταὶ κρούουν τὸν Βασιλικὸν Ὕμνον παρουσιάζοντες ὅπλα και χαιρετοῦντες διὰ τοῦ βασιλικοῦ χαιρετισμοῦ: « Σὺ νίκα, Βασιλεῦ ». Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς μειδῶν χαιρετᾷ ἀκαταπαύστως. Περὶ τὴν 10ην και ἡμίσειαν διέρχεται τὸ αὐτοκίνητον τὸ φέρον τὸν Γεν. Ἐφορον κ. Κ. Μελαῦ. Μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ Βασιλέως ἐκ τῆς Δοξολογίας, πάντες ἐν παρατάξει παρήλασαν διὰ τῆς ὁδοῦ Σταδίου και ἐπέστρεψαν εἰς τὰ Γραφεῖα.

«Περιοδικὸν Ἑλλάς» — 31 Μαρτίου

Τὰ ἐγκαίνια τοῦ πρώτου μαθητικοῦ σκοπευτηρίου.

Σήμερον Πέμπτην και ὥραν 8ην μετὰ μεσημβρίας θὰ τελεσθῶσι τὰ ἐγκαίνια τοῦ πρώτου Μαθητικοῦ Σκοπευτηρίου τοῦ Λυκείου τοῦ κ. Ἡλίου Κωνσταντινίδου. Οἱ μαθηταὶ τῆς 10ης ὀμάδος τῶν Προσκόπων Ἀθηνῶν μετὰ τὰ ὄραια ἀναστήματά των θὰ παρελάσουν ἐν τῷ ἰδιαιτέρῳ Γυμναστηρίῳ τοῦ Λυκείου και κατόπιν θὰ λάβωσι τὰς καταλλήλους θέσεις, διὰ τὴν σκοποβολήν. Τί ὠραότερον πρᾶγμα νὰ βλέπη τις τὰ Ἑλληνόπουλα ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων ἐξασκούμενα εἰς τὸ πάτριον γυμνᾶσιον τῆς σκοποβολῆς, τὸ ὁποῖον ἀνεκαθεν ὑπῆρξεν ἢ ὠραιότερα ἐνασχόλησις τῆς φυλῆς μας; Ἀπὸ τοῦ τόξου και βέλους μέχρι τοῦ καρυοφιλιῶ οἱ Ἑλληγες διεκρίθησαν ὡς σκοπευταὶ και ἐλεύθεροι τοξόται. Πᾶς ἔπαινος εἶνε περιττός διὰ τὸν φιλοπόροδον διευθυντὴν τοῦ Λυκείου, ἀρκεῖ μόνον νὰ τονισθῇ, ὅτι εἶνε ὁ πρῶτος Διευθυντῆς Ἰδιωτικοῦ Λυκείου, ὅστις ἴδρυσεν μαθητικὸν σκοπευτήριον.

«Σκρίπ» — 31 Μαρτίου

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΣ ΤΟΥ «ΕΣΟ ΕΤΟΙΜΟΣ»

Παρακαλοῦνται ὅσοι γράφουν διὰ τὸ « Ἐσο Ἐτοιμος », εἴτε εἰς καθαρεύουσαν γράφουν εἴτε εἰς δημοτικὴν, νὰ περιποιῶνται τὸ ὕφος των και τὴν γλῶσσαν, δηλ. νὰ μὴ γράφουν μακρυνὰς και δυσκαταλήπτους φράσεις, νὰ μὴν ἀνακατόνουν καθαρεύουσαν μὲ μαλλιαρὰς ἐκφράσεις ἀναλόγως πού ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἢ μία ἢ ἡ ἄλλη τοὺς ἔρχεται εὐκολωτέρα. Ἐπίσης παρακαλοῦνται οἱ κύριοι συνεργάται ν' ἀποφεύγουν συστηματικὰ τὴν δοτικὴν ὄσον και τὴν ἀπαρέμφατον, και γενικῶς ν' ἀπλοποιῶν τὴν φράσιν των. Μὴ λησμονεῖ ποτὲ ὁ γράφων διὰ τὸ « Ἐσο Ἐτοιμος » ὅτι ἀπευθύνεται εἰς παιδιὰ, και ὅτι σκοπὸς τοῦ περιοδικοῦ εἶναι νὰ μορφώνει και ὄχι νὰ κουράζει. Ἐνα ἄρθρον ὄσον διδακτικὸν και ἂν εἶναι, ὅταν διαβασθῆι χωρὶς και νὰ χωνευθῆι, ἔμεινεν ἄγονον, συνεπῶς και περιττόν.

Εἰδοποιῶνται οἱ κύριοι συνεργάται ὅτι εἰς τὸ μέλλον τὰ ἄρθρα τῶν ὁποίων ἢ γλῶσσα δὲν θὰ εἶναι ὀμαλὴ και τὸ ὕφος εὐκατάληπτον, ὅ ἀπορρίπτονται χωρὶς προσπάθειαν διορθώσεως. Ἐπίσης ὅ ἀπορρίπτονται τὰ χειρόγραφα τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι καθαρὰ και εὐανάγνωστα, και τῶν ὁποίων αἱ σελίδες εἶναι γραμμέναι και ἀπὸ τὰ δύο μέρη.

Δ Η Λ Ω Σ Ι Σ

Παρακαλοῦνται ὅσοι ἐκ τῶν κ. κ. συνεργατῶν τοῦ « Ἐσο Ἐτοιμος » μειωφράζον ἄρθρα ἐκ ξένων περιοδικῶν νὰ ἀποστέλλουν μετὰ τῆς μεταφράσεως και τὸ πρωτότυπον, ἐξ οὗ ἐλήφθη αὕτη.

**

Ἐπεθυμίζομεν εἰς τοὺς ἀξιοτίμους κ. κ. συνεργάτας μας νὰ γράφουν ἀπὸ τὴν μίαν μόνον ὄψιν τοῦ χάρτου.

Ἐπίσης παρακαλοῦμεν ὅπως πᾶν ἔγγραφον σχετικὸν μὲ τὴν σύνταξιν, τὴν διαχείρισιν ἢ τὴν διεκπεραίωσιν τοῦ περιοδικοῦ διενθύνεται: Rue Rosette, 52.

ΕΚ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ